

Het nieuwe begin

Cissy van Marxveldt

bron

Cissy van Marxveldt, *Het nieuwe begin*. Valkhoff & Co., Amersfoort z.j. [1928] (derde druk)

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/marx002nieu03_01/colofon.php

Let op: werken die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn.

digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren i.s.m.

Hoofdstuk I.

‘Er was eens een engeltje met een blauwzijden kleedje aan en zilveren vleugeltjes. En het droeg blauwzijden kousjes en zilveren schoentjes met roode hakjes, en het woonde in het hart van een zonnebloem.’

‘En toen?’ Guusje keek naar haar op. Hij zat op een voetbankje en leunde met zijn kin op haar knieën.

Ja, dat was een sprookje wat ze zelf bedacht. Dit kon ze niet vertellen en dan tegelijk nog denken aan heel andere dingen. Ze had net Guusje het afgrijselijke verhaal gedaan van Hans en Grietje, met de vele varianten, die er in den loop der jaren waren bijgekomen en Guusje was weer naar behoren onder de indruk geweest. Maar hij had toch na afloop om iets meer oorspronkelijks gevraagd.

‘En in de boom, die zich boven de zonnebloem verhief, woonde een nachtegaal. En 's avonds, als het Engeltje uit de zonnebloem afdaalde om over de witte velden te dansen op haar zilveren schoentjes...’

‘Waarom waren de velden wit, tante Lous? Sneeuwde het?’

‘Neen, de velden waren wit van dauw. Heb je nog

nooit gezien, hoe 's avonds, als het een mooie, warme dag is geweest, een witte nevel over het land hangt? Zoo laat ben je toch wel eens opgeweest?’

‘Ja, dan staan de koeien met hun pooten in het water,’ zei Guus praktisch.

Lous klopte hem op zijn stijve, blonde kuifje. ‘Nu, dan danste het engeltje over de witte velden...’ Ze keek over het onberispelijke grasveld naar het onberispelijke huis. Gek, dat huis en tuin en bloemen en het stroeve rotspartijtje bij de serre als Meta waren. Zoo onaandoenlijk en welbewust. Geen enkele bloem ging de perken van zijn welverzorgde groei te buiten. De rozen stonden stram langs de stokken geschaard, en de lathyrus, die toch wel vermocht zich in grillige bochten te wringen, nee, die gedroeg zich al even braaf. Lous dacht: ‘Als ik een tuin had, dan zou ik zelf willen zaaien, en onbekende zaden het liefst. Och, misschien zou er niets van gedijen, maar het was toch immers ook mogelijk, dat op een morgen, als ze opstond, daar, waar niets was geweest, een bed vol vlammeende bloemen stond...’

‘En toen?’ zei Guusje.

‘En toen maakte de nachtegaal zijn nestje klaar, en hij bekleedde het met zijde en fluweel en hij legde er donzen kussentjes in...’

Nu kwam Meta over het grasveld aanlopen. Ze was groot en blond en mooi. Van verre al schudde ze haar hoofd.

‘Hoe kom je er bij in de gloeiende zon te gaan zitten,’ zei ze, toen ze dichterbij kwam. Ze streek Guus over zijn kuifje. ‘Gloeiend is zijn hoofd.’

‘Ja,’ zei Lous, en ze zuchtte. ‘Feitelijk moeten we nu in de serre zitten met de markies neer. Maar och, 't is zoo zalig hier.’

‘Weer echt wat voor jou,’ bromde Meta. ‘Als je een zonnesteek krijgt... Kom, Guusje.’

‘En het verhaaltje van de nachtegaal,’ klaagde hij met zijn hand reeds in die van zijn moeder.

‘Vanavond in bed, hoor! Dan zal tante het nog veel mooier maken...’

Och, hij was een gehoorzaam ventje. Daar liep hij al heen met zijn moeder.

‘Ik drink thee in de serre,’ zei Meta nog over haar schouder.

Lous knikte en ze trok een grimas achter Meta's rechte rug. Ja, die had altijd precies geweten, wat ze wilde. Vijf jaar ouder dan zij? Nee, twintig jaar ouder was Meta. Die bezat reeds de wel-verzekerde bewegingen van iemand, die de dolle jeugd jaren ver achter zich heeft. En ze was toch pas zes en twintig. Maar Meta was nooit jong geweest, en ze had altijd zoo akelig precies geweten, wat ze wilde. Lous strekte lui haar beenen. Ja, het wàs zonnig. Ze liet de armen langs haar stoel hangen en streeelde het gras. De grassprietjes bogen onder haar vingers. Ze keek de straatweg af. Nee, eerlijk was ze toch niet tegenover Meta. En och, ook niet tegenover zichzelf, want ze zat hier in de zon, om de straatweg te kunnen afzien. Want had Lex niet zoo nonchalant-weg gezegd gister: ‘Ik denk wel, dat ik morgenmiddag voorbij zal komen.’ Ze was toch bij elke auto opgeschrikt!

Lex... Ze sloot haar oogen. Door de dichte oog-

leden heen zag ze de straatweg, en op de straatweg de groote, grijze auto van Lex. Hij zou voor het hek stilstaan, en over het hek heen staken ze de handen naar elkaar uit. Natuurlijk zou ze zeggen:

‘Kom even binnen. Ik kan je laven met thee.’

Maar zou Meta Lex als haar vriend accepteren? Er bestond geen vriendschap tusschen man en vrouw, zei Meta, het orakel. Nee, daar had ze wel gelijk in, misschien. Maar toch zou de vriendschap van Lex aannemelijk moeten zijn. Jammer, dat hij geen broer van een vriendin was, of een neef. Bij Meta zelf was alles zoo volgens de regelen der etikette gegaan. Er was geen vriendschap geweest tusschen Meta en Vader Guus, maar - crescendo - eerst niets, toen Liefde. Lous opende wijd haar oogen. Ze glimlachte. Zou Vader Guus wel ooit tegen Meta die nonsensdingen hebben gezegd, die Lex tegen haar zei? Nu zei Vader Guus met het air van een bezitter ‘Moeder’ en hij legde de hand op haar schouder.

Lous strekte haar arm, om op het armbandhorloge te kunnen kijken. Vier uur. Nee, Lex kwam niet meer. Ze wist het opeens. Wat dom om te denken, dat Lex zou komen. Hij deed toch immers bijna nooit wat hij zei, maar, wat hij niet zei, wat ze niet van hem verwachtte, dat deed hij. Misschien wachtte hij morgenavond vier treinen af - ze had niet gezegd hoe laat ze thuiskwam - met bloemen voor haar in zijn auto. Ze zou toch fierder tegen Lex worden! Ze stond op en strekte haar schouders naar achteren. Nog eens keek ze de straatweg af. Toen liep ze naar de serre, waar Meta net van het dienstmeisje de schaal met dun-

gesneden cake aannam. Onder de markies zat Guus op het terras te spelen.

‘Hier ben ik,’ zei Lous en plofte in een wijde, rieten korfstoel neer.

‘Je ziet er beslist afgemat uit,’ zei Meta koel, en keek wat misprijzend naar Lous' verkreukte japonnetje. ‘Je hebt natuurlijk hoofdpijn.’

‘Neen’; Lous nam de thee van Meta aan, en ze keek ernaar hoe Guusje zonder kruimen zijn cake at. ‘Neen, ik heb geen hoofdpijn.’ Ze dronk behaaglijk haar thee, die geurig was en goedgetrokken. ‘Daag,’ knikte ze tegen Guusje. ‘Dag, krullebol.’

‘Maak hem niet wild,’ verzocht Meta. ‘En vertel eens wat. Je hebt me nog niets verteld, zolang je hier bent.’

‘Ja, die gave bezit ik niet.’ Lous glimlachte. ‘Och, en er is zoo weinig te vertellen.’

‘Bevallen je kamers je nog steeds?’

Lous veerde overeind, ze probeerde door het zijraam op de straatweg te kijken. Hield daar geen auto voor het hek stil? Ach nee.

‘Ja, mijn kamers... Best. Ik heb me pas een Oostersch tafeltje aangeschaft bij de divan.’

‘Had je dat nodig?’

‘O, heelemaal niet. Maar is het noodzakelijk, dat je altijd koopt wat je nodig hebt? Ik had onderjurken nodig zie je - en ik heb het Oostersche tafeltje gekocht.’

Meta schudde haar hoofd als oudere zuster. ‘Je zou toch veel beter bij ons kunnen wonen.’

‘Denk je? Och nee, ik ben veel te vrijgevochten. Je

zou na een week radeloos van wanhoop zijn. Ik bedoel, ik pas niet in deze' - ze zocht een geschikt, niet krenkend woord - 'in deze geordende omgeving. Stel je voor, ik baad soms 's middags onverwacht om drie uur. Hoe laat baad jij?'

's Morgens.' Meta vouwde een sneetje cake dubbel. 'Natuurlijk.'

'Zie je wel, dat vind jij natuurlijk. Ik niet. En jouw dienstmeisjes zijn derhalve ook niet op zoo'n grillige juffrouw ingericht. Meta, laat mij mijn kamers in de stad zonder grommen. Please. Zoo'n simpele week-end zet ik mijn beste beentje voor.'

'En heb je nu geen enkele onderjurk meer?' Meta vroeg het haast tragisch.

'O, toch wel.' Lous kantelde een voetenbankje om, lichtte het weer op met haar teenen. 'Nog wel vier, geloof ik. Of zes misschien.'

'Ik zal eens onverwacht bij je komen om je linnenkast te inspeceteeren,' Meta zuchtte. Lous lachte even.

'Och, doe het niet. Het zal zoo onverkwikkelijk worden. En doe het asjeblieft niet onverwacht.'

'Kind, als jij eens trouwt. Wat moet jij nog veel leren. Guusje, niet met blokken gooien.'

Lous bukte zich. 'Kijk, ik trouw misschien nooit. Waarom zal ik dan nu mijn ongebreidelde natuur al zooveel geweld aandoen?'

Meta schudde haar hoofd. 'Ik geloof, dat je alweer magerder geworden bent. En dat haar zoo over je ooren. Waarom draag je het toch niet naar achteren geborsteld. 't Is toch ook modern.'

'Ja, maar het staat me niet. Het staat me meer dan

afschuwelijk. Mijn ooren waren nooit mijn grootste schoonheden. En mijn voorhoofd... Brrr. Laat het maar zoo.'

Meta nam het boek weer op, waarin ze gelezen had.

'Als je ook lezen wilt...'

'Ja, de portefeuille onder het tafeltje, in de schemerlamphoek. Nee, dank je wel.'

- Meta had even opgekeken. Spotte ze weer? Maar Lous lag lui tegenover haar. Haar oogen knipten. - 'Slaap,' zei ze.

Meta las. Guusje reed een blokketrein over den grond. Hij siste er zacht bij. Lous dacht: waar zou Lex zijn? Zou hij zeilen? Nee, geen wind genoeg. Misschien lag hij ook lui op zijn kamer, en rookte en las en wipte de sigaretteneindjes in de pul op de tafel. Wanneer ze nu eens tegen Meta zei: 'Op het tennisveld heb ik iemand ontmoet, waar ik nog al eens mee uitga,' neen, dat zou voor Meta's ooren te cru klinken. Och, en ze wilde toch zoo graag even over Lex praten. Zoo dan: 'Ik heb op het tennisveld iemand ontmoet, die me nogal aardig vindt, geloof ik.' Dan zou Meta direct vragen: 'En wie is dat dan?' - 'Lex van Voort, heet hij.' - 'Zoo, en was doet hij?' - Ja, dan moest ze zeggen: 'Hij doet eigenlijk niets. Hij liefhebbert een beetje in muziek en muziekgeschiedenis, en hij verzamelt antiek en oude munten.' Meta wenkbrauwfronsend: 'Is hij dan gefortuneerd?' - 'Ja, neen - neen, dat wist ze niet.' Lex zei altijd zoo zorgeloos: 'Ik dilettanteer tot mijn erfdeel op is, dan ga ik werken.' Hij had toch zijn Meestertitel. Dan zou ze toch veel beter kunnen zeggen: 'Hij heet Lex van Voort, Mr. in de rechten.' Maar natuurlijk, dan vroeg

Meta door: 'En denk je, dat hij zich declareeren zal?' O, neen, en dan zou ze nu al misschien door Guus informaties laten nemen. Stel, dat Lex daarvan hoorde. Ze schaamde zich dood. Ze kon tegen Meta niet over Lex spreken. Ze kruiste haar voeten over elkaar. En ze dacht aan de zilverbestikte schoentjes met het roode hakje, die Lex had willen koopen. Ze verlegde haar hoofd. Ach, Lex, dacht ze, je bent zoo vol zorgen en teederheid en waarom heb je me dan nog nooit gezegd, dat je van me houdt.

Ja, bij het tennissen had ze hem leeren kennen. En die eerste middag al had hij haar naar de trein gebracht, en toen - ja, toen hadden ze al over vriendschap gesproken. Och, het klonk heel aardig en trouwhartig als Lex haar noemde: 'Mijn kleine kameraad.' Ze kon toch ook blij met zijn vriendschap zijn. Hij vroeg niet meer. Maar waarom kuste hij haar dan soms, zoo radeloos, als of hij bang was, dat hij haar zou verliezen? Ze vrouwde haar handen. Haar ring deed haar pijn. 'O, Lex,' dacht ze, 'wat een onrust heb je over me gebracht...'

'Guusje, niet zoo'n lawaai maken,' verzocht Meta kalm. Lous schrikte op.

'Ik speel toch treintje,' zei hij. 'Ik doe de locotief na.'

'Locomotief!'

'Locomotief,' herhaalde Guusje.

'Och, laat die engel locotief zeggen.' Lous ging rechtop zitten.

Meta fronste haar wenkbrauwen. Echt Lous, dat te

zeggen, waar het kind bij was. ‘Zou je dat aan mij willen overlaten?’ Ze zei het streng.

‘Och, Meta, hij zei het zoo lief.’

‘In vind het ergerlijk, als kinderen gebrekkig spreken door nonchalance van hun ouders.’

‘Als hij twintig jaar is, zal hij toch wel zonder die hulp, locomotief zeggen. Ik mag nog wel een stukje cake, hè?’

Meta zei fluisterend, zich naar Lous overbuigend: ‘Zeg toch zulke nonsens niet waar het kind bij is. Hij hoort alles.’

‘Zal ik nog eens inschenken? Kom Meta, doe weg dat gezicht van beleedigde Majesteit.’

‘Let jij eens een beetje op wat je zegt.’

‘Best. Ik hoop het niet te vergeten. Hier is je thee. Heerlijke thee heb je altijd. Ik brouw steeds van die wonderdranken, die niemand lust.’

‘Welke thee gebruik je?’

‘Tja, dat weet ik niet precies. Enfin duur. Een riks het pond.’

‘Spoel je de trekpot om met heet water, voor je opschenkt?’

‘Ja, immer, nadat je me eens verteld hebt, dat hiermee thee staat of valt. We hebben het er wel eens over gehad, weet je wel?’

‘Als ik bij je ben, zal ik eens thee zetten.’

‘Graag. Dan schrijf ik al je manipulaties op.’

‘Lous, wees niet zoo kinderachtig. Je doet, alsof het heksenwerk is.’

‘Ik vind het beslist een geheime kunst. Hoe laat komt Vader Guus thuis?’

‘Tegen zessen.’

‘Wordt hij een beroemd cricketer?’

‘Och, hij doet het graag zoo Zaterdagmiddags.’

Meta legde haar boek neer. ‘Ik begrijp niet, wat hij er aan vindt in deze hitte.’

‘Ik weet nog best,’ zei Lous, ‘dat jij en Vader Guus, toen jullie nog verloofd waren, gingen tennissen in de hondsdagen. Ik lag te apegapen in mijn bed.’

‘Misschien hebben we toen wel niet getennist,’ zei Meta, en ze glimlachte even.

‘O, Meta, wat doe je menselijk opeens. Wat hebben jullie dan gedaan?’

‘O, in de schaduw van het tentje in een ligstoel gelegen.’

‘En mekaars hand vastgehouden... Je stelt me teleur.’

‘Maar wat had jij dan gedacht?’

‘Och, ik weet niet. Iets meer poëtisch in elk geval.’

‘En vertaal je nog steeds?’ vroeg Meta.

‘Ja, allemaal boeken, die jij niet leest.’

‘Dat je daar nu plezier in hebt.’

‘O, ik heb er heelemaal geen plezier in. Dacht je dat? Maar het vermeerdert mijn inkomsten op een rustige manier.’

‘En je kantoor...’ begon Meta.

‘Mijn ochtendbaasje en ik kunnen het nog altijd samen best vinden. Ik ben zijn vertrouweling. Hij vertelt me alles. Ik ken àl de zwakheden van zijn vrouw, en de grillen van zijn zoon. Nee, dat kantoor zou ik niet kunnen missen. Het is gewoon een ontspanning, zoo 's morgens.’

‘Ja, dat zal wel.’ Meta staaide uit in den tuin.

‘O, en mijn middagen...’ Lous rekte de armen boven haar hoofd. ‘Eerst drink ik op mijn gemak koffie. En dan vlei ik me op de divan met mijn nieuwe Oostersche tafeltje in mijn gezichtslijn. Ik kijk zoo graag naar iets moois. En dan vertaal ik. En ik baad. En ik vertaal weer. En ik drink mijn eigen goddelijke thee. Kind, ik heb niets meer te wenschen.’

‘Dan begrijp ik niet, dat je er zoo slecht uitziet.’

‘O, maar ik bloei altijd op in misère. Net als paddestoelen. Of bezitten die deze gave niet? Let maar op mijn woorden. Als mijn ochtendbaasje me ontslaat en mijn vertaal werk wordt stopgezet, dan word ik rond en dik.’ Ze sprong op. ‘Ik ga een eindje met Guusje wandelen. Mag het? Het is niet zoo zonnig meer.’

Met Guusje aan de hand liep ze de straatweg af. Toch de kant uit, die Lex had moeten afkomen. Ze dacht: Verwacht ik hem dan nog?

‘Tante, vertel nu het verhaaltje van het engeltje verder,’ vroeg Guusje.

‘Neen, vanavond. Dan vertelt Tante het veel mooier.’

‘He, Tante, laten we dan vader gaan halen.’

‘Ja, maar vindt Vader dat goed?’ weifelde ze even.

‘Ik mag op zijn schouder zitten,’ animeerde Guusje. ‘Vader is zoo sterk.’

‘Hmm, in deze warmte,’ bekoelde Lous. Maar ze genoot toch van de sterke vader.

‘Nu, kom dan maar.’

Over de straatweg en dwars door het bosch naar het cricketveld. In het bosch gleed Guusje over de dennennaalden. Lous gleed achter hem aan. Ze zwaaide

met haar armen. En ze lachte uitgelaten als Guusje. Maar toen ze bij het cricketveld kwamen, was Vader Guus al weg. Door het bosch liepen ze terug. En Lous verwonderde zich over Meta's opvoeding. Guusje zeurde heelemaal niet. Ze kon zich nog levendig indenken, hoe zij in zoo'n geval van teleurstelling gezeurd zou hebben. Ze streelde zijn handje. Hij gleed ook weer achter haar aan over de dennennaalden, maar minder uitgelaten.

Thuis in de serre zat Vader Guus tegenover Meta.

‘We hebben je gehaald, maar je was al weg,’ zei Guusje wat verwijtend. ‘Moeder mag ik een glaasje milodade?’

‘Wat zeg je?’ De rechter van instructie, dacht Lous.

‘Een glaasje - milo - nee - limo - limonade,’ probeerde hij.

‘Ja, dat mag je wel. Kom maar hier.’

‘Ja, ja, die vrouw van mij,’ zei vader Guus. Hij zei het trotsch.

‘O, ik wou, dat het milodade was,’ zuchtte Lous. ‘Het klinkt stukken geestiger.’

* * *

's Avonds, toen Guusje in zijn bedje lag, vertelde ze het verhaaltje af. Het werd haar als groote gunst toegestaan. Want Guusje moest direct gaan slapen. En Meta zei, dat ze niet van verwennen hield. Ze zat op de stoel voor zijn ledikant en keek naar de gebloemde gordijnen, die al waren dichtgetrokken. Haar stoutste fantasieën trachtte ze Guusje op te dringen. Die aanvaardde nog het engeltje, dat in de zonnebloem woon-

de en natuurlijk de normale nachtegaal in het zijden en fluweelen nest. Maar tegen het huwelijk van de nachtegaal en het engeltje verzette hij zich. Nee, dat kon niet.

‘Maar in een sprookje kan alles,’ zei Lous. Doch hij schudde eigenzinnig zijn hoofd. Nee, dat vond hij gek. Een engeltje, dat in een nachtegaalsnest zou moeten wonen. Hij had wel eens een nestje in den tuin gezien van een roodborstje. Daar kon het engeltje heelemaal niet in.

‘Nu, dan maar wat anders,’ zei Lous, verlegen staand tegenover deze nuchterheid. En moedig begon ze weer.

‘Er was eens een Prinsesje, dat een roserood zijden kleedje aanhad en zilveren schoentjes met roode hakken. Ze woonde in een holle boom in een donker bosch.’ Dat veroordeelde Guusje niet. En Lous beschreef het kasteel hoog op de rotsen, waar de Prins woonde, met fantastische woorden. En hoe de Prins het Prinsesje ontmoette op zijn tochten door het donkere bosch. Guusje's oogen knipten. Ze vloog over de avonturen heen naar het bevredigend slot. ‘En toen kwam de Prins met de gouden koets en daarin bracht hij het Prinsesje naar zijn prachtig kasteel. En ze leefden nog vele jaren gelukkig en tevreden.

Guusje ademde een diepe zucht. ‘Mooi,’ zei hij. ‘Nacht, Tante Lous.’

Ze boog zich over hem heen.

‘Nacht, kleine kerel.’

Hij sliep al bijna, toen ze bij de deur was. Ze dacht: Hij wordt een practisch mensch later.

Neuriënd liep ze naar beneden. Meta en Guus zaten op zij van het huis bij het rotspartijtje. Op de witte tuintafel stond de thee klaar. Ze lazen beiden de krant en Meta vroeg: 'Slaapt hij al?'

'Ja.' Ze strekte een hand uit naar het avondblad.

'Pleit niet voor je vertelsels,' schertste Guus.

Lous lachte even. Ze zei maar niets tegen. Iets schertsends omtrent Guusje zouden ze niet aanvaarden, dacht ze.

'Er is vanavond concert in de tuin van de sociëteit,' zei Meta. 'Misschien heb jij zin...' Ze keek naar Lous.

'O, spaar me. Ik geniet veel te uitbundig naast deze rotsen.' Lous vouwde de krant open. Ze dacht, opeens met een hartklopping: 'Wat zou Lex doen?' Och, van de avonden, die ze niet samen waren, wist ze zoo weinig. Soms vertelde hij wel eens iets: 'Met een paar ouwe heeren, vrienden van mijn vader nog, gegeten. En nog wat geboomd daarna. Brrr. Het baantje wel. Maar goed voor de protectie - later.'

Stel, dat Lex nu opeens zou komen aanrijden in zijn groote, grijze auto. Ze zou hem natuurlijk tegemoetloopen, de tuin door. En dan - ja, voorstellen aan Meta en Guus. Wat zou het heerlijk zijn, wanneer ze dat triomfantelijk zou kunnen doen. Dan zou Guus haar later vaderlijk op de schouder kloppen en zeggen: 'Nu meisje, dat was een ongehoorde verrassing. We hebben eens ernstig samen gepraat, die mijnheer Van Voort en ik. Hij lijkt me een flinke kerel. En goede vooruitzichten.' Of zoo iets.

Zou Meta dan haar armen met een moederlijk ge-

baar om haar heenslaan? Foei, wat was ze kinderachtig.

Die kamperfoelie geurde wel heel sterk. Ze snoof even. Toch lekker. Malle berichten hadden ze in de krant. Dat er in Loosdrecht een hooiberg in brand stond en er met twee slangen van de dorpspuit gewerkt werd. Ze roerde langzaam haar thee. Het kon haar niets schelen, al brandden alle hooibergen in Loosdrecht op het oogenblik af. Ze schrok ervan. Ze was harteloos en egoïst. Als Lex, dacht ze opeens. Nee, nee, ze wilde het wel uitschreeuwen. Lex kòn wel eens ongevoelig zijn, maar dan weer zoo lief en zorgzaam. Toch, ze begreep Lex niet. Ze soesde boven haar krant. Ze keek naar Meta en Guus. Ja, die lazen onbewogen. Zou ze later ook zoo tegenover haar man zitten - gek, ze moest zich even goed indenken, hoe het zou zijn tegenover Lex te zitten, getrouwd - en dan turen in zoo'n blad, alsof daar 's werelds zaligheden in beschreven waren. Nee, natuurlijk niet. Ze liet haar vingers knappen.

‘Wat lees je toch van veel branden tegenwoordig,’ zei Meta.

‘Ja, in Loosdrecht, een hooiberg,’ zei ze direct geanimeerd.

Meta keek haar wantrouwend aan.

‘t Is heusch waar,’ knikte ze haastig. ‘Er wordt met twee slangen gewerkt. Hier -’ ze wees bij - ‘dan kun je het zelf lezen.’

‘O, ik geloof je wel,’ weerde Meta af.

‘Zullen we aanstonds nog wat gaan wandelen?’ vroeg Guus.

‘Ja best. Maar eerst de thee nog even bijschenken. Och, Lous, krijg jij het water uit de eetkamer. Het zal nu wel koken. Maar overtuig je ervan, hoor,’ riep Meta haar nog na. ‘Ze is zoo weinig huishoudelijk en zoo heelemaal niet practisch,’ zuchtte ze tegen Guus.

Op het gasje bij het buffet stond het water. Maar het kookte nog niet. Lous brandde haar vingers bij het oplichten van het deksel. Ze blies de wasem weg, nee, het kookte werkelijk nog niet. Ze ging er op een stoel bij zitten en keek eens rond. Wat was de kamer vreemd-stil bij avond. De deuren naar de tuin waren open. Op het buffet stond in een tinnen kan een bos roode rozen. Die had ze 's middags zelf geplukt. En om de tafel, recht onder de lamp, stonden de stoelen geschaard. Wat was alles levenloos. Lous speurde naar speelgoed van Guusje. Lag dan nergens een verdwaald blokje, een vergeten paard? Nee - de kamer was levenloos van netheid. Als zij later een huis had, waarin ze met Lex zou wonen, tintelen zou alles van leven, hier een kussen en daar een plant en daar een schemerlamp, waar je het minst een lamp verwachtte.

‘Kookt het water nog niet?’ vroeg Meta.

Het deksel stond te dansen.

‘Joe-oe,’ gilte Lous en ze brandde haar vingers. Ze sloeg een tip van haar rok om het keteltje heen, kwam er zoo mee buiten.

‘Op zij van het buffet hangt een fluweelen aanpakkertje,’ berispte Meta.

Lous stak haar gebrande vingers in den mond. ‘Ik noteer dit voor een volgende keer.’

‘Wat ben je toch een klein kind.’ zei Meta.

‘Wat sta je aan die vinger te likken?’ vroeg Guus.

‘Gebrand. Maar 't beteekent niets. Ik kan er je nog best mee knijpen.’ Ze voelde zich opeens baldadig worden.

‘Zullen we nu eerst gaan wandelen?’ vroeg Meta.

Ze sprong voor hen uit. ‘Als een jonge hond,’ zei Guus vaderlijk. Maar op de straatweg kwam ze toch naast hen lopen. Meta had haar hand door Guus' arm gestoken. Ze liepen gelijkmatig in de pas. Lex en zij moesten altijd verspringen. Lex plaagde haar met haar kleine stapjes - ‘als van een kind’ - zei hij. Ja, en eens had hij gezegd: ‘O, maar Louki, dat went best. Je zult zien, we wandelen nog eens samen de wereld uit.’ Wat was ze daarom dagenlang gelukkig geweest. Over de straatweg schoot een auto voorbij. Een klopje in haar keel. Anders niets. Het was een zwarte, nietszeggende auto, en hij rammelde luidruchtig.

‘Je hoort hier de muziek van de sociëteit,’ zei Meta.

Ja, werkelijk, af en toe kwam een klank aangewaaid. Ze huiverde. Eenzaam was ze. Ze greep Meta's arm.

‘Tortelduiven,’ plaagde ze.

Vader Guus glimlachte. Maar Meta zei: ‘Kind, wat ril je. Heb je 't koud? Ben je koortsig?’

Ja, dat was echt Meta. Zoodra die een ziekteje speurde, was ze vòl zorgen, vòl vermoeiende vragen en attenties.

‘Vanmiddag heeft ze uren in de gloeiende zon gezeten,’ zei Meta nog berispelend.

En Lous wist, dat Meta vanavond aan Guus vertellen zou, dat ze inplaats van onderjurken, een Oostersch tafeltje had gekocht. Ze sprong, om met Meta in de pas te blijven.

‘Wat is het hier zalig rustig,’ zei ze vrolijk opeens. ‘Ik geloof beslist, dat ik eens in retraite ga, als mijn ochtendbaasje me loslaat.’

‘Ja, en na een week sta je te stampvoeten van eenzaamheid,’ voorspelde Meta.

‘O, dat kan ik apprecieeren,’ zei Lous. En ze lachte, lang en luid.

Maar terug, bij het hek, bleef ze staan.

‘Ik kom wel. Gaan jullie vast vooruit.’

Ze keek hen na. Nee, Meta's schouder boog zich niet naar de schouder van Guus. En hun armen lagen zoo gewoontevast in elkaar. Ze greep het hek even vast. Wat leken haar handen wit om de zwarte ijzeren stangen.

Ze keek de straatweg af. Ze legde haar kin op haar handen. Nu even, even maar de druk van Lex zijn vingers voelen.

Rakelings dwarrelde langs haar een gelend blad van een lindeboom. Ze schrok er van. Ze liet het hek los. Ze keek naar het huis. In de serre brandde al het rieten lampje. En net gloeide de schemerlamp in de hoek aan. Aanstonds zou Meta gaan pianospelen... En de avond zou emotieloos voorbij gaan... Ze strekte haar armen uit in een onbeheerscht gebaar.

‘O Lex... Lex...’

Hoofdstuk II.

‘Deze week kom ik eens bij je koffiedrinken,’ zei Vader Guus. Hij stak zijn hand nog door het portierraampje.

‘Maar telefoneer dan 's morgens. Dan kan ik extra instructies geven. Je loopt kans op rookvleesch, zie je.’

‘En ik dacht, dat je het daar zoo goed hadt,’ zei Meta.

‘Heb ik ook. Is rookvleesch geen delicatessen? Alleen, Vader Guus' verwende tong durf ik er niet mee streelen.’

Ze wuifde.

‘En ik schrijf wel, wanneer ik kom,’ riep Meta.

‘Ja, ja, best.’ Ze bleef nog uit het portierraampje hangen. Gelukkig, de trein schoof onder de overkapping uit. Ze ademde diep op. Een streep blauwe lucht en witte wolken - en aanstonds de wijde velden en een geur van hooi. Zoo was het Vrijdagavond geweest, toen ze naar Meta en Guus was gereisd. Ze ging behaaglijk zitten - het jonge meisje in de andere hoek van de coupé las verwoed. Neen, lezen, daarin had ze geen zin. Ze legde haar handpalmen tegen elkaar. Lex zou natuurlijk aan het station zijn. Ze glimlachte en sloot haar oogen... Ze stond al op het perron met

haar reistasch in de hand, toen moest het meisje in de andere hoek nog met een diepe zucht haar boek dichtdoen. Ze spiedde naar zijn strooien hoed, daarmee zou hij wuiven. En hij zou met twee, drie groote stappen bij haar zijn. Maar Lex was er niet. Ze nam haar reistasch over in de andere hand, alsof die plotseling te zwaar geworden was. Dan rende ze de trappen af. Bij de uitgang zou de groote, grijze auto te wachten staan. Maar er stond geen grijze auto. Lous beleet haar onderlip. Ze tuurde doelloos het Damrak af. De trams schoven haar voorbij. Nee, ze ging lopen; ze kon nu niet opgesloten zitten. Ze liep tot de Dam. Ze had haar schouders naar achteren gestrekt, en haar hoofd geheven, ze zou niet haar armoe toonen. Maar op de Dam bleef ze staan. Het kon toch ook zijn, dat Lex haar wachtte op haar kamers - hij wist toch niet met welke trein ze zou terugkomen. Ze ging naar huis lopen en dan door het Vondelpark. Ze slingerde met haar reistasch. O, wat was ze moe opeens, en die dikke juffrouw, die maar steeds voor haar uitkoerste, had zoo'n massieve irriteerende rug. Ze lachte zacht. Ze ging natuurlijk met de tram. Wat was ze een kind. Ze kon zichzelf nog met sprookjes voor de mal houden.

- Al van verre zag ze, dat er geen licht brandde in haar zitkamer. Maar de balcondeuren stonden wijd open. En Lex zat graag in het donker. Zou de kamer doortrokken zijn van de geur van zijn cigarettens? Met een vlugge sprong was ze de stoep op. Ze dacht: Als mevrouw me nu tegenkomt in de gang en zoo'n oolijk handje naar me uitsteekt, en zoo'n beetje hoofdschud-

dend zegt: ‘Dag juffrouw Westerman,’ - dan is Lex boven. Och, mevrouw was toch een goeie ziel, die bekeek Lex met bewondering, als de grijze auto voor de deur stilhiel; en de enkele keer, dat Lex kwam, gnoof ze geheimzinnig. Ze zei ook altijd ongemotiveerd: ‘Och, en uw zwager is toch ook zoo'n keurig mensch.’ Maar de gang lag recht en stil, en de keukendeur, die slordige Mientje altijd wijd liet openstaan, zat potdicht. Lous klom naar boven. ‘Lex is er niet,’ dacht ze. Ze snoof. Rook ze de geur van zijn sigaretten? Op de bovengang aarzelde ze even. Dan, resoluut, deed ze de deur van haar zitkamer open. Er was niemand. Haar vingers gristen over het tafelkleed, alsof onder het kanten kleedje nog zijn brief verscholen had kunnen liggen. Maar er lag niets. Lous viel bij de tafel neer. Ze bleef voor zich uitstaren, haar voet tikte op de grond, och, ze had toch immers aldoor tegen beter weten in gehoopt...

De volgende morgen bracht mevrouw het ontbijt binnen. ‘Ik was gisterenavond uit toen U thuis kwam, daarom kom ik U nu maar even begroeten.’ Er was een blijmoedig meelevende in haar ronde oogen. ‘En hebt U het prettig gehad? Ja? Ik heb een nieuw mutsje voor uw ei gebrei. Vindt U het niet aardig?’ Mevrouw was soms net een kind. Ze hield het eiermutsje omhoog.

‘Een eier-cosy,’ zei Lous. Ze glimlachte. ‘Wat vreeselijk leuk. Ik val meteen aan.’

‘Dan schenk ik U gauw een kopje thee in.’

Ja, daar was weer de rustige gemoelijkheid, die Lous toch soms een gevoel van verheugenis gaf. Me-

vrouw wreef nog even haar handen, trok de gordijnen wat verder open, prees de mooie dag, en ijlde dan op korte beenen de gang in, waar Mientje reeds in luide gezangen hoogtij vierde.

‘Maar kind,’ hoorde Lous haar zeggen, ‘zing je nu al? Waar moet dat heen vandaag? Als we nu allemaal al zongen, dan kregen we klachten over burengerucht.’

Lous glimlachte weer en ze keek door de wijd-open ramen de stille, rustige straat af. En ze dacht eraan of de kurkige griffier, die beneden woonde, wel eens zou kunnen zingen. Op straat dwong ze zich tot vroolijk lopen, en ze stond nog voor een paar winkels stil, en ze wilde er heelemaal niet aan denken, dat Lex zou kunnen telefoneren...

Maar vier eindeloze dagen draalden voorbij zonder dat ze iets van Lex hoorde. Vader Guus had bij haar koffie gedronken en er was naar behooren een warm schoteltje geweest en rookvleesch. ‘Wat een overdaad,’ had hij schertsend geprezen.

Lous ging tartend de dagen door. ‘Ik wil hem nooit meer zien,’ zei ze ferm tot zichzelf. Maar toen mevrouw eindelijk eens oogknippend en meebewogen informeerde, of mijnheer Van Voort soms ziek was, overstelpte Lous het meelij met zichzelf. Ja, eens - toen hij ziek was - direct had hij een boodschap gestuurd. Als een kleine jongen had hij verwend willen worden. Nee, ziek was hij niet.

Doch den avond van den vijfden dag - Lous zat aan tafel te vertalen, ze had haar tanden zoo vast op elkaar geklemd, dat ze ouder leek, ze wilde haar

gedachten niet laten afdwalen - was er opeens de opgewonden zachte stem van mevrouw voor haar deur.

‘Ja, de juffrouw is thuis - tenminste...’ Een klein klopje.

‘Jaa,’ riep Lous. Ze omklemde met haar linkerhand de rand van de tafel, haar rechterhand met de pen erin stak dwars omhoog. En daar was Lex. Mevrouw deed zacht de deur weer dicht.

‘Loukie,’ zei hij. ‘Klein meisje.’ In twee stappen was hij bij haar. Maar ze bleef zitten. Haar hand beefde een weinig, toen ze haar vulpen neerlegde, voorzichtig. En haar rug was strak. Ze knikte alleen maar. Hij bleef bij de tafel staan.

‘Wat is dat nu?’ zei hij jongensachtig verwonderd. ‘Ben je boos?’

‘Heelmaal niet.’ zei ze. Ja, ze had haar stem in bedwang. ‘Wil je even gaan zitten?’

Hij liet zich ook bij de tafel neervallen.

Daar zaten ze samen onder het licht van de groote lamp. Hij trommelde met zijn vingers op de tafel.

‘Wat is er dan? Kom.’ Hij pakte haar pols vast. Maar ze wrong haar hand los, en ze wreef even over haar pols, alsof zijn greep haar pijn had gedaan. Er was een rimpel tussen haar wenkbrauwen.

‘Wat er is? Niets,’ zei ze weer, met dezelfde klare, vlakke stem. Nu had hij opeens het gezicht van een knorrige schooljongen.

‘Nu, ik moet zeggen, dat je aardig bent, hoor. Ik ben pas in Amsterdam aangekomen, ik vlieg naar je toe - en dan is dat de ontvangst.’ Hij trok onwillig met zijn schouders.

‘Ja, natuurlijk. Met Dinges - met Vermeulen. Naar Brussel. Zaterdagmorgen zijn we weggegaan. Vin je dat zoo gek?’

Ze trok haar mondhoeken schamper omlaag.

‘Heelemaal niet gek. Heel gewoon.’

‘Maar wat wil je dan? Ja, toen jij wegging Vrijdag, wist ik het nog niet eens. 's Avonds sprak ik Vermeulen! Die animeerde dat uitstapje nogal. Och, en wat had ik hier. Jij was er niet,’ - even een golf van teederheid door haar heen - ‘toen ben ik Zaterdag maar meegegaan.’ Hij keek haar aan. Zijn jongensgezicht was uitdagend en knorrig en smeekend tegelijk.. Opeens had ze wel willen lachen.

‘Ja, zie je, ik wist van nièts,’ zei ze. ‘Ik heb zoo heelemaal niets van je gehoord.’

‘Maar Louk, wat had je dan gewild? Dat ik je een ansicht gestuurd had uit Brussel? Van het Bois de Cambres? Nee, dat meen je niet.’

‘Je hadt me toch wel even kunnen schrijven.’ Ze aarzelde al.

‘Maar kind, ik wou je verrassen.’ Hij greep naar haar vulpen, om er mee te spelen. Doch ze stak vlug haar hand uit om hem de pen af te nemen. Nu greep hij haar hand vast.

‘Loukie,’ zei hij, ‘kom, niet zoo boos tegen me doen. Daar kan ik heelemaal niet tegen.’

Ze tikte hem op zijn vingers. Ze lachte even. ‘Net een kleine jongen ben je.’

Hij boog zich naar haar over.

‘Krijg ik dan heelemaal geen kus? Wèken heb ik je niet gezien.’

Ze sprong op.

‘Een kop sterke thee kun je krijgen.’ Nee, ze wilde toch fier blijven.

Hij liep door de kamer, terwijl ze thee schonk, fluitend en met opgetrokken schouders. Dan ging hij op de divan zitten. Langzaam stak hij een cigaret aan. De rook woei weg. Hij had een gezicht van: ‘O, ik vind het zoo ook best, hoor.’

Ze zette de thee op het Oostersche tafeltje neer, schoof hem de aschbak toe. En ze zette zich weer op de stoel bij de tafel.

‘Ik had je willen vragen,’ zei hij op gewone conversatietoon, ‘of je met me meeding naar Trianon. We kunnen dan daarna soupeeren.’ Hij tipte de asch af. ‘Maar je hebt geen lust zeker?’

‘Ik heb geen tijd. Ik heb massa's vertaalwerk liggen.’ Ze dacht: Als hij nu maar aandringt.

‘Laat ik je dan niet ophouden, wanneer je het zoo druk hebt.’ Hij stond direct op. ‘Ik wilde anders... Enfin. Dag, Louk.’

‘Ik laat je wel uit,’ zei ze. Opeens beefden haar lippen. Maar hij zag het niet. Ze liep voor hem uit de trap af. Beneden stak hij zijn hand uit, lichte zijn hoed.

‘Ik hoop niet, dat ik je heb opgehouden.’ Hij zei het sarcastisch.

‘Nee, heelemaal niet. Dag Lex.’

Ze rende naar boven. Ze kon niet mevrouw, die een engagement speurde, en romantisch meeleeftde, ontmoeten. Onder de lamp bleef ze staan. Middenin de straat liep hij met groote stappen. En niet eenmaal keek hij naar boven.

Ze nam haar vulpen weer op. Ze was fier geweest en wat had ze bereikt? Hij zou misschien nooit meer terugkomen. Och, zijn groote, mooie woorden: ‘Mijn kleine kameraad, als je eens wist, hoeveel je voor me bent.’ En een ander keer: ‘Wat leeren wij elkaar goed kennen.’ Ze balde opeens onwillekeurig haar hand. Ze wilde zijn kleine kameraad niet meer zijn. Ze wilde meer. Zij wilde zijn meisje zijn, en later zijn vrouw. Ze hield van hem. En als hij dan niet van haar hield... Ze klemde weer haar tanden op elkaar, en in de plotseling leege kamer bleef ze roerloos zitten...

De volgende morgen stond mevrouw voor haar bed met een groote bos rozen. Ze keek er ondeugend boven uit en ze schudde een opgeheven vinger.

‘Een beetje boos weggegaan, gisterenavond?’ Ze vroeg het zoo naïef en vriendelijk, dat Lous haar niet eens bemoeiziek vinden kon. Ze nam de bloemen in haar beide handen, en ze knikte maar lachend.

‘Ja, dat dacht ik wel. Och, die domme, jonge menschen. Wij kibbelden nooit vroeger.’

‘Maar U zult wel een volgzaam meisje zijn geweest,’ zei Lous en ze had de bloemen willen kussen.

‘Zal ik ze voor U in water zetten? In die groote vaas?’ Lous keek de bloemen na. Ze gooide haar beenen met een zwaai buiten het bed en ze repte zich om klaar te komen. In de kamer stonden de bloemen tusschen de broodbak en het schaalje met koek. Lous strekte haar armen boven het hoofd. ‘O, die lieve schat,’ dacht ze, en ze meende dat de koek naar rozen smaakte. En de heele morgen bleef ze in een overmoedige stemming, die zelfs haar ochtendbaasje aanstak.

Na de koffie ging ze naar Lex. Ze liep er heen, om lang te kunnen genieten van haar verbeeldingsspel. Ze zou dit zeggen en hij zou dat antwoorden en dan zou ze zoo tegen hem zijn en hij... Doch Lex was niet thuis. En zijn juffrouw zei zakelijk en onvriendelijk, dat ze niet wist, wanneer hij terug zou komen. Hij kon wel de heele dag uitblijven. Lous stapte voorzichtig de stoep weer af. Ze had wel kunnen huilen opeens. Dan dacht ze aan de bloemen op haar kamer. Ze keerde zich om naar de juffrouw, die de deur weer dicht wilde doen.

‘Zeg U dan, dat juffrouw Westerman er geweest is?’

‘Ja zeker.’

‘Wat een naar mensch,’ dacht Lous en opeens moest ze grinniken om de plotselinge, felle antipathie die ze tegen iemand kon voelen. Ze herinnerde zich het meisje, dat soms tegenover haar in de tram zat. Een meisje met kort haar en een vinnige mond. Die haatte ze, en het kind kon het nobelste karakter van de wereld hebben. Op een bank in het Vondelpark ging ze zitten. Ze zocht het zonnetje op, het was lang zoo warm niet meer. Ze kon zich best indenken, dat ze later, als de jaren van liefde en tranen achter haar lagen, dat ze dan zonfestijnen vieren zou. Het was rustig, als je gelukkig kon zijn met de zon alleen. Maar nu... ze legde haar handpalmen op de bank, die warm aanvoelde. Een paar H.B.S-meisjes liepen voorbij met bengelende schooltasschen. Die hadden de hoofden dicht bij elkaar gestoken en grinnikten en fluisterden.

‘O, wat behandelen die samen een geweldige ge-

heimen,' dacht Lous. 'Want meestal galmen ze blijmoedig uit, wat ze elkaar te vertellen hebben.' Ze keek ze na en ze lachte tegen een klein jongetje, dat een wanstaltige aap voortrolde met een onbewogen gezichtje. En toen opeens zag ze Lex. Hij liep langs den vijver en sloeg met de stok in het gras. Ze sprong op hem toe.

'Lex,' zei ze, en pakte zijn mouw vast.

'Zoo, stoute meid,' zei hij, en legde zijn hand op haar schouder.

'Ik ben bij je thuis geweest. Maar je was er niet.' Ze versprong haastig. Och, die onmogelijke, wijde stappen van Lex.

'Ik ben bij jou thuis geweest. Maar je was er niet.' Hij glimlachte.

'Toen ben ik naar het park gegaan. Uit baloorigheid.'

Ze zette het spelletje voort.

'Toen ben ik ook naar het park gegaan uit baloorigheid.' Nu lachten ze allebei en hij trok haar hand door zijn arm.

'O, Lex, wat een prachtige bloemen,' zei ze zacht.

'Ja, je verdiende het niet.' Hij trok zijn wenkbrauwen op. 'Of wel?'

'Och, laten we daar niet over spreken. Ik ben erg blij met de bloemen, Lex.'

'En ik ben erg blij met je handje.' Hij gaf er kleine klapjes op.

'Waar gaan we eigenlijk heen?'

'De wereld uit.'

'Ik heb altijd wel gedacht, dat de wereld in het

Vondelpark begon.’ Ze trok een zedig mondje.

‘En weet je waar hij eindigt?’

‘Is het niet veel interessanter, om niet te weten, waar het einde is?’

‘Rakker,’ zei hij.

En toen opeens schoot uit een zijlaan Vader Guus. Het was zoo onverwacht, dat Lous ‘dààg’ geroepen had, vóór ze het zelf wist. Dan, met een schok, wilde ze haar hand terugtrekken. Maar Vader Guus stond al stil. Lous maakte haar hand zoo klein mogelijk.

‘En wat voer jij hier uit?’ vroeg ze, na de wat haperende voorstelling. ‘Wandel je hier elke middag?’

‘Welneen.’ Guus verstond geen scherts. ‘Ik heb bij een vriend op de Koninginneweg koffie gedronken.’

‘O, en nu zwerf je dus hier nog een beetje rond.’

‘Ik ga aanstonds op de tram,’ zei Vader Guus, kortaf.

‘Die staat morgen voor mijn neus,’ dacht Lous. ‘Is alles goed thuis?’ vroeg ze.

‘Ja, best.’

‘Laten we je niet ophouden. Ik schrijf wel eens,’ besloot Lous optimistisch.

‘Nu ben ik er bij,’ zei ze schoolmeisjesachtig, toen Vader Guus was weggebeend.

‘Ik begrijp er niets van,’ zei Lex nuchter.

‘Jongen, dat was mijn zwager. Morgen of vanmiddag nog staat hij voor me. Dan moet ik rekening en verantwoording afleggen.’ Ze beet op haar onderlip. Kon Lex haar nu niet met een paar woorden vreugde brengen.

Maar hij zei: 'Een saaie piet, die zwager van je.'

Lous trok haar hand terug. Onwillig zei ze: 'Heelemaal niet. Hij is een goed mensch. Hij is altijd alleraardigst voor me geweest.'

'Nu, dan feliciteer ik je met zoo'n bezit,' zei Lex luchtig. Ze stopte de handen in haar mantelzak. Haar stappen sleepten. - 'Zeg, ik dacht anders, dat die vriend op de Koninginneweg wel een vriendin geweest zou zijn.'

Lous kleurde donkerrood. En vijandig keek ze hem aan. 'Ze zijn niet allemaal net als jij,' zei ze fel.

'O, dank je wel voor je gunstig oordeel.' Hij sloeg met zijn stok. 'Is het maar niet beter, dat ik je naar huis breng? In zoo'n stemming - brrr.'

Ze stond stil.

'Je hoeft me niet naar huis te brengen. Ik ga wel alleen.'

Weg was ze. Maar in een paar stappen was hij bij haar.

'Meisje, waarom moeten we toch steeds kibbelen? Je bent ook zoo'n kemmaantje.'

'En jij zegt zulke onmogelijke dingen.'

'Goed, goed. Ik doe boete. Kom nu Loukie, wat is dat, tranen.'

Ze schudde haar hoofd. 'Ooh, laat me even.' Ze dacht: 'Nu ik Guus heb gezien, nu Guus ons samen heeft gezien - och, alles lijkt verkeerd.'

'Loukie, ik heb een plan,' - hij greep haar arm vast - 'ik haal de auto, jij gaat even naar huis,' - plagend - 'dat wou je immers, en zegt, dat je niet komt eten. We vliegen naar buiten, eten ergens,

en vanavond breng ik je behouden weer thuis. Wel?' Hij vleide. Nee, ze wilde niet. Fier blijven, de eenige manier om Lex te winnen. Ze deed het niet. Ze schudde haar hoofd, maar ze dacht aan haar nieuwe japonnetje, dat Lex nog niet had gezien.

'En meisje?'

Opeens legde ze haar hand op de zijne. Ze kneep zijn vingers. 'Ja, ja, goed.'

Hij lachte in haar oogen. 'Nu ben je zoet.'

'Ja, ik ben een baby,' zei ze tartend.

'Dat ben je ook, een zoete, grillige, kleine baby.'

Ze liep op lichte voeten naar huis. Zou hij zoo tegen haar spreken, wanneer het voor hem maar een spelletje was? Nu had hij Guus toch ook ontmoet. Misschien was dat juist wel goed. Ze stak haar hoofd om de kamerdeur. Mevrouw zat in de serre kousen te stoppen. Haar ronde oogen leken kogelrond door de groote bril. Ze zag er lachwekkend uit en ze trok een komisch gezicht, alsof ze dat zelf maar al te goed wist.

'Mevrouw, ik kom niet thuis eten vanavond. We gaan met de auto naar buiten' - ze vermijdde altijd om mijnheer Van Voort te zeggen - 'ik vlieg naar boven, ik moet nog wat anders aantrekken.'

Mevrouw smulde eraan. 'Ja, ja, die bloemen van vanmorgen,' zei ze.

Lous had haar opeens kunnen omhelzen. Dat genoeglijke vertrouwen van mevrouw in een allesbevredigend slot. Och, dat was schattig. Het gaf haar plotseling moed. 'Dààg,' knikte ze, 'stopt U de sokken van de griffier?'

Mevrouw zette even haar bril af. Dan zei ze tragisch: 'Hij gaat weg. Trouwen.'

Nu stond Lous in de kamer. 'Wat? Gaat de Kurk trouwen? Nee-ee.'

'Ja, heusch.'

'Wist U, dat hij een meisje had?'

'Nee.' Mevrouw gorgel-lachte. 'Ik ben er nog niet zeker van, of hij wel een meisje heeft. Maar hij zegt, dat hij trouwen gaat.' Ze lachte voluit. 'Ik heb hem zoo onbeleefd-ongeloovig aangestaard.'

Lous zag mevrouw's ronde oogen in naïeve verbazing. Ze proestte. 'Die geheimzinnige Kurk. Ik hoop, dat U er iets meer menschelijks voor terug krijgt.' Ze trok de deur dicht. Zingend liep ze naar boven.

'En heb je nu spijt gehad, dat je gegaan bent?' Ze reden op eenzame buitenwegen naar de stad.

'Heelemaal niet.' Ze leunde haar gezicht tegen zijn mouw.

'Ik wist niet, dat je zóó waardig was.'

'Hoe dan?'

'Heb je niet gezien, hoe de ober voor je boog? En je steeds mevrouw noemde?'

'Dat zal voor jouw grootheid geweest zijn.' Ze bloosde toch.

'Ik had het kunnen begrijpen, als hij jongejuffrouw gezegd had.'

'O, vleiend.'

'Och, zoo'n kindje ben je nog.'

De lichten van de stad kwamen steeds dichterbij. Lous huiverde opeens.

‘Koud?’

‘Ja, een beetje. Kom nog wat dichterbij me zitten, zoo.’ En Lous dacht, hoe ze straks weer alleen zou zijn en Lex even onbereikbaar als ooit.

Toen ze langs de eerste tram schoten, ging Lous rechtop zitten. Ze keek naar zijn handen om het stuurrad. Ze bedwong krampachtig een huivering. De brug over de Ceintuurbaan - het Concertgebouw - het was zoo gauw weer voorbij.

‘En wanneer zie ik je weer?’ Hij dacht, even wrevelig, dat ze nu weer zoo levenloos naast hem zat.

‘Zou ik dat maar niet liever aan jouw willekeur overlaten?’ Kijk, daar werd ze toch weer hatelijk. Ze wilde, dat hij lief aan haar denken zou. Ze streelde even zijn schouder. ‘Och, Lex, kom maar, als je er lust in hebt.’

‘Maar zul je me dan niet aan je vertaalwerk opofferen?’

‘Nee, dat beloof ik.’ Ze voelde zich weer week worden.

De auto stopte.

‘Zul je lekker slapen gaan, kleine meid?’

‘Ja.’ Ze had hem graag even gekust. Maar ze dacht aan de Kurk, die misschien achter de gordijnen verborgen stond. Trouwens, het ging heelemaal niet, ten aanschouwe van de straat, die soms oogen had.

‘En zul je van me droomen?’

‘Vast.’ Ze rekte de handdruk.

‘Dag, kleine kameraad.’

Alsof er een veer in haar rug rechtsprong, zoo strak

stond ze opeens op de stoep. Nee, ze wilde lief blijven. En ze wuifde nog, en nog eens. De auto reed langzaam achteruit.

Mevrouw stond in de open kamerdeur. ‘Ik hoorde de auto,’ zei ze. ‘Wilt U nog wat drinken? Wat staat die muts U goed!’

Lous kwam aarzelend de kamer binnen.

‘Een glaasje limonade, of een kop chocola? Toe, voor de gezelligheid. En de Kurk heeft een ring.’

Lous plofte neer op de ouderwetsche canapé. De kamer had toch sfeer, leefde. Ze was hier liever dan bij Meta.

‘Loopt hij met zijn vinger in de lucht?’

‘Ja. Jà,’ zei mevrouw, nog eens met nadruk. ‘En ik heb zoo'n idee, dat het een weduwe is.’

‘U hebt beslist een fantastische aanleg mevrouw. En u dringt zoo door in de kern van de roman.’

‘Dat houdt me jong.’ Mevrouw roerde in de kopjes chocola. ‘Als het een jong meisje was, dan zou hij wel gearmd en trotsch met haar hier komen. Maar nu doet hij zoo geheimzinnig. En hij keek me verwilderd aan, toen ik hem feliciteerde.’

‘O, wat heerlijk. U lijkt wel een detective,’ plaagde Lous. Ze nam de chocola aan, schuurde even met haar rug tegen de canapé. Het was toch goed, dat ze niet meteen naar boven was gegaan.

‘En hoe hebt U het gehad?’ Lous voelde, hoe haar roman op het oogenblik bij de tastbare werkelijkheid van de Kurkenidylle even op de achtergrond raakte.

‘Heerlijk. Het was heerlijk buiten.’

Mevrouw keek even uit in het brokje tuin. zuchtend. ‘Ja, dat geloof ik graag.’

En opeens beloofde Lous lichtvaardig: ‘Als ik later een auto heb, dan neem ik U eens mee, een heele dag.’

Hoofdstuk III.

De volgende morgen zei het ochtendbaasje, terwijl hij Lous de telefoon overgaf:

‘Voor U.’

‘Het Oordeel,’ dacht ze. Maar ze zei lief: ‘Jàà.’ ‘Hier, Guus. Ik kom bij je koffiedrinken vandaag. Schikt het?’

‘Best, jongen.’

‘Om half een.’

‘Maar je krijgt geen warm schoteltje.’

‘Dat is niet noodzakelijk.’

‘Je bent een eenvoudige ziel. Dààg.’

‘Tot vanmiddag.’

‘Hmm,’ zei het ochtendbaasje.

‘Dat was mijn zwager,’ zei Lous, de telefoon weer neerleggend.

‘O, ik dacht niet anders.’

‘Waarom hebt U dan zoo'n geheimzinnig gezicht?’

‘Och, daarin heb ik nu plezier.’ En zonder overgang. ‘Die jongen van me heeft weer nieuwe inspiraties. Nu wil hij vliegenier worden.’

‘Dan kunt U tenminste niet zeggen, dat hij het laag bij den grond zoekt.’ Lous wreef haar machine op.

‘U bent al de twaalfde, die me hiermee troost.’ Het ochtendbaasje griste in de brieven, scheurde een postzegel van een envelop. ‘En zijn moeder steunt hem er weer in natuurlijk. Ik kan helsch worden, als

ik denk, hoe zij de jongen zoo gemaakt heeft.’

‘Zal ik U eens wat zeggen?’ - Lous draaide zich heelemaal om - ‘Ik heb uw zoon een paar maal ontmoet, en ik vind hem een alleraardigste jongen. Me dunkt, er is alles van hem te maken. Stuurt U hem eens een paar jaar naar het buitenland, als volontair, dat wordt toch zooveel gedaan. Misschien krijgt hij dan een hartstocht voor uw Geschäft.’

Nu lachte het ochtendbaasje. ‘Och, och, wat een wijsheid.’ Hij trommelde nadenkend op zijn bureau. ‘Natuurlijk, er is wel wat voor te zeggen. Ik ben alleen bang, dat zijn avonturierslust dan pas met recht ontwaken zal.’

‘Och, welnee, als hij eenmaal in Londen zit, of waar ook, dan zal hij zich vaak 's avonds nog een heele kleine jongen voelen. Hoe oud is hij heelemaal?’

Het ochtendbaasje nam zijn lorgnet af, poetste het aandachtig op.

‘Ben ik nu geen waardig lid van de maatschappij?’ vroeg Lous. ‘En toen ik vijftien was, nam ik me elke avond voor, om me aan een paar aan elkaar geknoopte lakens uit het raam te laten zakken. Om te ontvluchten. Ja, daarom kunt U nu lachen. Maar als uw zoon het zou doen, zou U direct denken, dat het een bewijs van zijn verdorven aanleg was. En ik had toch ook een prettig thuis.’ Ze zuchtte even.

‘Dat zult U toch ook nog vaak missen.’

‘Ja, och ja. In het begin, toen Vader en Moeder gestorven waren, dacht ik, dat ik nooit meer gelukkig zou kunnen zijn. Er zijn wel dagen - nu ja, natuurlijk -’ ze haalde even haar schouders op - ‘maar

ik heb mijn zusters nog.’ Terwijl ze het zei, voelde ze opeens teederheid voor Meta. En tegelijk een zekere angst voor het gesprek met Guus.

‘Kom, zullen we aanvangen met de arbeid?’ vroeg ze dan opgewekt.

‘Ja, goed.’ Het ochtendbaasje zette zijn lorgnet weer op. Hij keek wat verstrooid. En Lous had hem graag over zijn grijze kuif gestreken, als ze gedurfd had.

Om half een - het was later geworden dan gewoonlijk - liep ze met vlugge passen van de tram naar huis. Van verre al zag ze Guus op het balcon staan. Ze wuifde naar boven. Hij groette even met de hand. ‘Die is woest,’ dacht ze. Eigenlijk was het een nieuwe sensatie om Guus in verbolgen stemming mee te maken. Ze had hem altijd zeer correct en gelijkmatig gezien. Mevrouw keek weer even om de kamerdeur. Ze had nu het oolijke gezicht van een schoolmeisje, dat mee aandeel heeft in een ondeugend geheim.

‘Ik heb nog gauw een slaatje klaargemaakt,’ zei ze.

‘U bent een schat.’ In het voorbijgaan klopte Lous haar even op den schouder. Ziezoo, en nu moedig den strijd aangevangen.

Zoolang Mientje in de kamer was, sprak Guus weinig en Lous plonsde geanimeerd de melk buiten het koffiekopje. In de spiegel zal ze Mientje verdwijnen. Ze nam gauw een ander schoteltje. En ze schoof vlug het slaatje over de tafel heen naar Guus.

‘Bedien je flink. Toch een delicatessen, zooals je ziet.’

‘Nu moeten we eens even ernstig met elkaar praten.’ Guus' ronde gezicht leek magerder, omdat het zoo strak stond.

‘Och, laten we eerst eten. Anders kan ik geen kruimel door mijn keel krijgen.’

‘Ja, maar zooveel tijd heb ik niet. Je was laat.’

‘Zaken,’ begon Lous en wilde in één vaart door vertellen van de zoon, die vliegenier-aspiraties had.

‘Wie was die meneer, waarmee ik je gister in het Vondelpark zag?’

‘Lex van Voort, Mr. in de rechten. 'n Tennisvriend,’ dreunde Lous vlug af. ‘Heb je er met Meta over gesproken?’

‘Neen, ik wilde haar niet direct verontrusten.’

‘Och jongen, doe niet zoo dramatisch,’ zei Lous opeens kwaad. ‘Je hebt toch zeker vroeger ook wel eens met Meta gearmd geloopt? Is dat zoo'n gebeurtenis?’

‘Neen, niet als men verloofd is natuurlijk.’

‘Weet je dan niet, dat dit ouderwetsche pricipes zijn. Tegenwoordig loopt men reeds gearmd, als de verloving nog in de toekomst hangt.’

‘Ja, als je vijftien, zestien jaar bent. Maar niet - ken je hem alleen van het tennisveld? Weet je verder niets van zijn antecedenten?’

‘Ik zeg je toch, Mr. in de rechten.’

‘Kom, Lous, doe niet zoo boos. Ik heb toch zeker het recht je eenige inlichtingen te vragen omtrent een jongmensch, waarmee ik je op klaarlichte dag gearmd tegenkom.’

‘Had het je bij avond minder aanstoot gegeven?’ Haar bovenlip trok sarcastisch.

‘O, je begrijpt me best. Wanneer dat jongmens ernstige bedoelingen heeft, behoort hij zich te declareren. Ik kan me voorstellen, dat er een tijd verlopen moet, voor je elkaar voldoende kent - maar in die tijd behoort de man zich te gedragen als een gentleman. Dat is tenminste mijn opinie.’

‘Maar wie zegt je’ - Lous steunde haar handen op het tafelblad - ‘wie zegt je, dat hij zich niet als een gentleman gedragen heeft.’

‘Begrijp me goed, Of die jongeman ziet in jou zijn toekomstige vrouw, en dan staat niets jullie engagement in den weg - altijd aangenomen, dat hij je een behoorlijke toekomst verschaffen kan -, of...’

‘Dat is het juist’ - haastig viel ze Guus in de rede - ‘hij is nog niet gevestigd, ik bedoel, hij kan me nu nog niets aanbieden. Zoolang blijven we vrienden. We mogen toch wel vrienden zijn, nietwaar? Hij noemt me ook altijd’ - ze slikte even voor ze het hatelijke woord uitsprak, - ‘zijn kameraad. Daarin steekt toch niets zeker.’

‘Maar Lousje, ben je dan werkelijk zoo'n kind? Guus glimlachte even.

‘O, je wilt natuurlijk net als Meta beweren, dat er geen vriendschap tusschen mannen en vrouwen bestaanbaar is.’ Ze zei het heftig om zich vooral een houding te geven tegenover Guus.

‘Wil jij dan misschien het tegendeel beweren?’

‘Ja natuurlijk. Lex en ik - we zijn de beste vrienden. We leren elkaar elke dag beter kennen’ - ze

trachtte kalm een reepje brood te snijden, maar de vork kraste over het bordje - 'en als wij ons gaan verloven, zullen we niet voor teleurstellingen komen te staan.'

'Huldigt die jonge man deze vooruitstrevende principes?'

'Wil je nog koffie?' vroeg Lous.

'Toe, blijf nog even zitten.' Guus legde zijn hand op de hare. 'En ontwijk mijn vragen niet. Dat is kinderachtig en zwak.'

'Och, laten we er asjeblieft niet verder over praten. Je begrijpt het toch niet.' Ze wong haar hand onder de zijne uit. 'Jij behoort toch immers tot een vorige generatie.'

Guus streek over zijn haar. Hij zuchtte even. Dan trachtte hij schertsend te zeggen: 'Ik wist niet, dat ik in jouw oogen zoo'n ouderwetsche pruikebol was.' Lous legde mes en vork neer. Eten kon ze niet meer. Het was ook onmogelijk Guus te overtuigen, waar ze zichzelf zoo wankel en onovertuigd voelde.

'Loukie, ik heb je altijd zoo'n ferme meid gevonden. Je sloeg je zoo dapper door het leven. Van die bewondering heb je natuurlijk nooit wat geweten. Het is een zwak van me, dat ik me niet zoo kan uiten, als ik wel zou willen. Toe kind, blijf ferm. Ik heb toch zeker in de wereld meer rondgekeken dan jij. Zal ik eens met die jongenman gaan praten?'

'O, Guus!' Ze hoorde zelf de angst in haar stem. 'Denk je, dat ik door jou op een presenteerblaadje wil worden aangeboden?'

'Nu ben je onlogisch. Je geeft mij de indruk, dat

jullie die verheven vriendschap aan alle kanten hebt beredeneerd. Je zegt zelf, dat wanneer zijn positie...'

Nu drukte Lous de handen voor de ooren.

'Guus, schei uit,' smeekte ze opeens. 'Ik ga direct schreeuwen. Ik wil er niets meer van hooren.'

'Kom dan nog even naast me op de divan zitten. Ik mag wel rooken, hè?' Guus praatte nu over Meta en Guusje en dat hij een hond wilde koopen. Lous keek naar haar smalle schoenpunten. Dan draaide ze zich naar hem toe.

'Guus, ik zal eerlijk zijn. Er bestaat niets tusschen Lex en mij. Er zal misschien nooit... Maar ik wacht - elke dag hoop ik...' Ze brak af.

'Ja, dat dacht ik wel. Ik heb toch gezien gister, hoe je hem aankeek. En Lous - hij lijkt me cynisch en zoo zelfvoldaan. Hij zal te veel geadoreerd zijn. Ik kan me vergissen natuurlijk...'

Ze strengelde haar handen in elkaar.

'Voor mij is hij lief. Werkelijk Guus. En soms praat hij over - over - later. - Dan krijg ik toch werkelijk de indruk, dat hij het zoo goed met me meent.'

Guus woei de rook van zijn sigaret weg. Zijn gezicht stond vastberaden. Opeens greep Lous zijn arm:

'Guus, beloof me, dat je niet naar hem toe zult gaan. Hier, je hand er op. Dan beloof ik je, dat ik met hem praten zal. Hoe, dat weet ik nog niet. Maar geef me nog even de tijd. Een paar weken, Guus.'

Hij tipte de asch van zijn sigaret keurig in de aschbak. Lous dacht aan al de pullen, die bij Lex boordevol asch zaten.

'Ja, maar Lousje.'

‘Nee, toe Guus, en nu niet meer er over praten. Je weet, dat ik altijd doe, wat ik beloof. Laat me nog een paar weken.’

Hij haalde licht zijn schouders op.

‘En praat er asjeblieft niet met Meta over.’

‘Dacht je dan werkelijk, dat ik dat zou doen?’

‘Nee, Guus. Och...’ Ze schoof wat dichters naar hem toe. - ‘ik weet wel, dat je het beste met me voor hebt. Alleen - ik kan het niet goed hebben, dat je, dat je...’

‘Dat ik er me als een oude, bedilzieke tante mee bemoeide, wou je zeggen.’

Lous klemde haar onderlip tusschen haar tanden. Ze wrong haar handen in een onbeheerscht gebaar.

‘O, God, ik houd zoo van hem,’ zei ze dan zacht. Maar toen ze het gezegd had, had ze al weer spijt, dat ze zich zoo had laten gaan. En Guus balde zijn handen in zijn zakken tot vuisten.

‘De ellendeling,’ dacht hij. Hij kende het type maar al te goed. Hij zag even naar Lous' smalle gezichtje, dat wat van hem afgewend was. Ze had toch een fiere hals, net als Meta.

Wat bruusk stond hij op.

‘Als je me spreken wilt... Enfin, je telefoneert wel.’

‘Hier, je hoed en je stok. Och, kijk eens, ons arme slaatje - kun je 't niet meenemen? Mevrouw fantaseert romans, als dat onaangeroerd weer in de keuken komt.’

Hij klopte haar op de schouder.

‘Eet jij nog maar wat in je eenzaamheid.’

‘Ja, dat doe ik. Ik verstop het in mijn kast. En dan ga ik in mijn eentje sla-festijnen houden. Dag Guus. De groeten thuis.’

Op het balkon wuifde ze hem nog na. Maar toen hij de hoek van de straat om was, trad ze opeens moedeloos in de kamer terug. Ze trok het divankleed in een gewoontegebaar recht. Ze school het Oostersch tafeltje wat dichterbij. Dan belde ze Mientje om af te ruimen. Met de handen op de rug keek ze daarnaar. Mopperend schoof Mientje de sla in de dienbak.

‘Nou, wat u eet tegeswoordig,’ vitte ze, ‘dat kan wel in een vingerhoed.’

‘Ik leef van lucht en zonnestralen,’ zei Lous.

‘Ja, toe maar.’ Mientje balanceerde met de dienbak naar de deur. Lous hield hem voor haar open. Van beneden kwam een onderdrukt gezoem.

‘Wat is dat nu?’ vroeg Lous. ‘Zingt meneer de griffier?’

‘Ja, die heb toch een meissie. Lâat hem,’ zei Mientje kalm.

Maar Lous plofte op de divan neer. Het onderdrukte gezoem groeide in volume. Lous lachte Ze lachte tot de tranen in haar oogen sprongen. Ze zag de Kurk voor zijn schrijftafel zitten en zingen. Ze grabbelde in haar taschje naar een zakdoek.

‘O, dat je om een kleinigheid zóó lachen kon.’

* * *

De verdere middag en de volgende dag wachtte ze Lex vergeefs. Ze had zich voorgenomen hem niet te telefoneeren. Zelf moest hij komen, en als hij kwam,

zou ze lief en uitbundig en stralend zijn, zoals hij haar het liefst zag. O, ze zou hem winnen. Ze voelde, dat zij hem zou kunnen boeien, als niemand anders. Dat hij niet kwam, och, dat betekende niets... Lous wipte een kussen van de divan omhoog, ze strengelde haar armen achter haar hoofd samen, ze sloot haar oogen - nee, dat betekende niets. Hij kwam, als hij verlangde naar haar. Ja - verlangde. Maar dan - neen, ze had toch nooit geweten hoe met Lex om te gaan. Ze was direct klaar met een vinnig woord, en wat kon Lex ongeduldig zeggen: 'Hè, Lous, bederf nu niet alles met zoo'n ontevreden gezicht.' Wanneer hij nu, dit moment, binnenkwam, dan zou ze opspringen en naar hem toedansen en een dwaasheid uitjubelen. Door de open balcondeuren kwamen bekende zomergeluiden: een wijsje, dat op een piano getokkeld werd, een voorbijschietende auto, het hooge stemmetje van een kindje, dat nog laat op straat was met vader of moeder, en het flauwe, ver-affe tramgebel. Lous trok haar beenen op en strekte ze weer. Ze zuchtte eens diep op. O, wat wist ze nu zeker, dat het goed zou worden tusschen Lex en haar. Guus zei - ja, nu was er wrevel in haar om Guus - Guus had gezegd, dat Lex hem cynisch leek en zelfvoldaan... Ze glimlachte. Ja, in de oogen van Guus... Gek, nu dacht ze opeens aan de royale foien, die Lex gaf met een gebaar, dat Guus nooit zou kunnen benaderen. En haar hart zwol. Wat zou Guus haar liefde vernederen, als hij ontdekte, dat zoo'n banaliteit haar vervoeren kon.

Ze gooide haar beenen met een zwaai van de divan. Ze ging even naar beneden. Ze legde haar handen

tegen haar slapen. Ze voelde opeens, dat haar jubelende stemming verschrompelen zou, en dan kwam ze zich zoo klein en naakt en armelijk voor.

Mevrouw zat in de serre bij een klein rieten schemerlampje, met de armen over elkaar gevouwen en de voeten in benijdbare rust op een rieten bankje.

‘Mag ik binnenkomen?’ vroeg Lous. ‘Of stoort U in Uw zalige gepeinzen.’

‘Ga zitten, kind,’ zei mevrouw en verlegde alleen even haar hoofd bij het binnenkomen van Lous. Ze was soms zoo indolent in tegenstelling met vlagen van komische bewegelijkheid.

‘Waarover zat U zoo te peinzen? Of houdt U dat liever geheim?’

‘Ik dacht aan de Kurk.’ Mevrouw gorgelde weer gezellig. ‘Ja, ja,’ knikte ze dan, en ze leek een bezielde Boeddhabeeldje.

‘Het komt me zoo voor, alsof U de Kurk noode zult missen.’ Lous haalde een voetenbankje naar zich toe. O, heerlijk, weer even buiten je eigen gedachten te kunnen staan.

‘Nee, maar...!’ Mevrouw veerde overeind. ‘Weet U het al? Nee, U weet het nog niet. Zijn kamers ben ik al weer kwijt.’

‘Geen wonder. Uw faam is door de heele stad bekend.’ Lous knikte haar toe. ‘En wie is de gelukkige, die op het bed van de Kurk zal slapen?’

‘Een familielid van hem. Ja, een neef, of een achterneef. Precies weet ik het niet meer. En de Kurk heeft het me zoo goed uitgelegd.’

Lous zuchtte tragisch. ‘Waarom blijft U toch zoo

verstokt in zijn familie rondzwerven. Het is natuurlijk een nieuw exemplaar van het Kurkengeslacht. Enfin, ik heb altijd wel geweten, dat U dol op hem was.'

Mevrouw trommelde met haar handen op de stoelleuning. Ik wou, dat U hem gezien had. Dan zou U wel anders praten. Als een wervelwind kwam hij binnenstuiven. Zoo'n leuke jonge jongen. Hij studeert. Ja, in wat weet ik niet meer. Enfin, dat doet er niet toe. En oogen heeft hij! Als kolen vuur!'

'O, wat zal ik hem een draak vinden. Oogen als kolen vuur. Brrr,' rilde Lous. 'En lange haren zeker. Zoo'n would-be artist misschien.'

'Welnee, heelemaal niet.' Mevrouw's stem werd hoog van verontwaardiging. 'Hoe komt U erbij? Een keurige jongen is het. Tacoma heet hij. In vier stappen was hij de trap op. De Kurk stond nog halfweg, toen zat hij al in de slaapkamer in de vensterbank.'

'En hij heeft U natuurlijk op uw schouder geslagen.'

'Ja, ook dat,' bekende mevrouw.

'Het zal hier een ongebonden bende worden met die meneer Tacoma. Hoe komt de Kurk aan zoo'n opbruisend familielid?'

'Tja, dat weet ik ook niet. Maar ik ben blij met de jongen.'

'U gaat hem natuurlijk bemoederen. Ik zal fel jaloersch worden.'

'Och, nee, dat behoeft toch niet. Mijn hart is ruim genoeg.'

'Ik geloof warempel, dat U de gave bezit om een heel weeshuis te bemoederen,' zei Lous. 'Wat jammer, dat U nooit kinderen hebt gehad.'

‘Ja, maar ik zou ze natuurlijk veel te veel hebben verwend.’

‘Gelukkig maar, dat die meneer Tacoma en ik op een leeftijd zijn, dat verwennen ons geen kwaad meer kan doen. Alleen, ik word wild, als U hem van de winter een warme kruik geeft en mij niet.’

‘Hij heeft geen moeder meer,’ zei mevrouw. ‘En hij is eenig kind geloof ik. En heel rijk. Zijn vader woont bij den Haag of bij Arnhem, ik weet niet precies.’

‘Wat bent U weer heerlijk vaag,’ prees Lous. ‘Weet U nu nog waar mijn zuster woont?’

‘Ja, Hilversum of Baarn. Maar het kan ook Aerdenhout zijn.’

Toen lachten ze allebei. Lous liep even het tuintje rond, om het bed met geraniums heen. Met de handen op de rug bleef ze staan peinzen. Wat was het vredig in haar. Mevrouw was lief. En de avond zoo stil. Als ze altijd zoo verlangeloos blijven kon...

Maar daar kwam mevrouw het serretrapje af.

‘Mijnheer Van Voort is er. Hij wilde niet binnenkomen.’

Lous sprong haar voorbij. Haar hart hamerde. Nu lief zijn, dacht ze. Lief en uitbundig.

In de kleine vestibule stond Lex. Ze stak hem beide handen toe.

‘Kind, zoo'n heerlijke avond. Ga nog een uurtje mee wandelen.’

‘Ja, ja, goed.’ Ze maakte geen bezwaren. Ze zag zijn stralend gezicht. Op straat stak hij zijn arm door de hare.

‘Wat ben je vroolijk meiske. En wat zie je er lief uit vanavond.’

Ze keek hem lachend naar hem op.

‘Heerlijk nog even uit,’ zei ze.

Hij drukte haar arm tegen zich aan. ‘Heb je een beetje naar me verlangd?’

Ze zette ondeugende oogen op. ‘Naar jou verlangd? Heelemaal niet.’

‘Stouterd.’

‘Waarom? Omdat ik niet verlangd heb! Jongen, het is toch veel gemakkelijker om niet te verlangen.’ Ze lachte een lachje achter in haar keel.

‘O jij,’ zei hij, en ze voelde zijn hand knellen om haar arm.

Ja, nu wist ze het opeens. Zóó moest ze zijn tegen Lex. Een beetje coquet en afwerend, en plagen kon ze hem ook. Ze begon zacht te neuriën. Opeens brak ze af.

‘We krijgen een nieuwe inwoner. Een jongeman. Ja, ja,’ ze knikte hem toe. ‘Een jongeman met oogen als kolen vuur. Mevrouw is nu al idolaat van hem.’

‘Zoo, zoo, dus dat kan gevaarlijk worden.’

‘Voor wie meen je?’

‘Nu, voor mevrouw natuurlijk.’

‘O, ik dacht...’

‘Wat dacht je, rakker?’

‘Dat je bedoelde dat het gevaarlijk kon worden voor mij!’

‘Maar Loukie...’

‘Ja,’ zei ze. ‘You never can tell. Oogen als kolen vuur. Jeugdige, èn rijk.’ Ze zuchtte, als in extase.

‘Wou je mij jaloersch maken, stoute meid?’

‘Maar Lex.’ Ze bleef even stilstaan. ‘Zou jij werkelijk jaloersch kunnen zijn? O Lex, wat grappig.’

‘Ik kan wild worden van jaloezie,’ dreigde hij.

‘Lex, dat mòet ik meemaken. Ik zal heel lief voor de jonge man met de vurige oogen zijn.’

‘Zou je dat werkelijk kunnen?’

‘Maar natuurlijk kan ik dat!’

Nu bleef hij staan. ‘Doe gauw boete. Gauw geef me een zoen. Nee, niet wegglippen. Loukie dan toch.’

Ze was van hem weggesprongen. Ze schudde haar vinger. En ze trok heel naïef haar wenkbrauwen op.

‘Ik dacht, dat we zouden wandelen,’ zei ze. ‘Lex, zie je hoe aardig schimmig dat boompje daar staat?’

‘Kan me niets schelen.’ Hij gromde.

‘Boos jongetje.’

‘Loukie, kom hier.’

‘Zul je dan lief zijn?’

‘Ik wil toch niet anders dan lief zijn,’ zei hij. Hij strekte zijn armen uit.

‘Je krijgt een kameraadschappelijke hand,’ zei ze. ‘Hier, sla toe.’

Nu liep hij norsch naast haar. En Lous genoot. Ze slingerde zijn hand heen en weer en vertelde van het ochtendbaasje en de zoon-vliegenier. Hij trok zijn hand terug.

‘Wat bezielt je toch?’ zei hij.

‘Ik ben zoo oneindig in mijn schik,’ lachte ze.

‘Allemaal om die idiote vent, die bij jullie komt wonen?’

‘Ja! Ik voel, dat mijn leven zich wenden gaat.’

‘Kom, poëtisch word je ook. Zal ik maar weggaan?’

‘Och nee. Je mag best naast me blijven lopen. Je bent toch mijn vriend.’

‘Lous, wees niet zoo hatelijk.’

‘Maar jongetje, ik voel me in vrede met de heele wereld.’

‘Laten we maar teruggaan,’ zei hij.

‘Och, waarom? Ik geniet uitbundig.’

Stil liep hij naast haar. Ze neuriede en zwaaide met haar armen. Soms keek ze even op zij naar zijn norsch gezien. Maar toen ze weer door het Vondelpark terugliepen naar huis, bleef ze stilstaan.

‘Lex, kom hier. Kom dicht bij me. Nu wil ik boete doen, Lex.’

Gevangen was ze, in zijn armen. En ze greep zijn schouders vast tusschen haar tengere handen. Zijn hart klopte dicht tegen het hare.

‘Nooit meer zoo naar tegen me zijn, Loukie?’

‘Nooit meer,’ beloofde ze.

Hij bracht haar tot huis. Ze stond al op de stoep, toen vroeg hij: ‘O ja, zeg, heb je nog iets van je zwager gehoord?’

Ze rommelde in haar tasch naar de huissleutel.

‘Nee, niets.’ Ze keek hem niet aan.

‘Zie je nu wel,’ zei hij. ‘Daar heb je je weer angstig gemaakt voor niets.’

Hij sloot de deur voor haar open. ‘Nacht, dom, klein kindje.’

Ze voelde haar stemming zakken. Nee, volhouden. Niet verslappen.

‘Zul je aan me denken?’

‘Hmm, dat weet ik nog niet,’ zei ze, al op de drempel.

‘Loukie!’ O, die heerlijke, bevelende stem.

‘Ja, ja,’ knikte ze.

Ze wuifde, en ze trok zacht de deur dicht.

Toen had ze wel onder aan de trap willen blijven zitten, zoo moe was ze opeens.

Hoofdstuk IV.

Lous kwam zingend naar beneden. Bij mevrouw kon je zingen in huis. Ze had eigenlijk wel van de trap willen springen, maar beneden in de gang lag Mientje op haar knieën en schrobde het marmer met hoorbaar gesteun. Bij elke tree dacht ze, zoo onder het zingen door: ‘Wat is alles heerlijk en goed. Ik win Lex, elke dag een beetje, elke dag meer.’ Ze eindigde in een lange triller. Mientje liet de boender rusten en keek animeerend naar Lous omhoog.

‘Nou, as ik ook zoo zingen kon,’ zei ze, en ging temidden van water en zeep gemakkelijker knielen.

‘Jij? Je hebt een prachtstem,’ zei Lous en schopte tegen de boender. Ze bedacht even met schrik of deze lichtzinnige bemerking voor mevrouw geen verpletterende gevolgen kon hebben. Want Mientje’s gegalm was oorzaak van veel wrijving. ‘Alleen, je moet hem sparen. Niet te veel gebruiken, en niet te luid. Tenminste, dat zei mijn zangleerares vroeger.’ Ziezoo, dat klonk geloofwaardig.

Mientje sjarde haar rokken hooger boven de bonteschortbanden uit. ‘Ja, dat neem ik direct aan,’ zei ze overtuigd. ‘Maar bij ons op 't koor is een meissie, die zingt net as u. Je hoort ze boven alles uit.’

‘Let op wat ik zeg...’ Lous was met een sprong over de emmer.

‘As je me nou...’ zei Mientje en greep naar haar kuif.

Bij de kamerdeur vervolgde Lous: ‘Die verslijt haar stem binnen het jaar. Wees jij er maar zuinig op, hoor.’

Ze trommelde een marsch op de deur.

‘Ja, ja,’ riep mevrouw.

‘O, stoor ik?’ Lous bleef bij de deur staan. Even voelde ze zich onhandig.

‘Welnee, mal kind,’ lachte mevrouw.

In de serre zaten mevrouw en de heer Tacoma, dien Lous alleen nog maar vanaf het balkon had gezien. Mevrouw wond oranjewol tot een kluwen, en de neef van de Kurk zat op een leuning van de serrestoel en hield de streng over zijn overdreven-gespreide armen op.

‘Ziezoo, nu kun je meteen kennismaken.’ Mevrouw zei het zoo verrukt, alsof ze eindelijk een al weken lang geambiëerd doel had bereikt. Lous knikte alleen bij zijn overdadige buiging. Ze wees naar de wol.

‘En wat moet dat worden? Wat een nationale kleur.’

‘Een jumper,’ zei mevrouw. ‘Voor Mientje. Vind je hem te schril voor haar?’

‘O, heelemaal niet. Mientje kan best van die bizarre tinten dragen.’

Lous ging op een stoel voor de serreopening leunen.

‘Kind, kom nu asjeblieft gezellig bij ons zitten.’ Mevrouw schoof al gauw een stoel in de serre bij. ‘Dus je vindt het niet te fel? Mijnheer Tacoma vindt de kleur ook mooi.’ Mevrouw hield de streng op een

afstand. ‘Ja, zie je, ik heb hem bij donker weer gekocht. Weet je wel, verleden week, toen het zoo regende. Toen leek het me een gedekte tint. Feitelijk viel hij me toen later tegen. Ik zei nog tegen de winkeljuffrouw: “Zou ik het even bij daglicht kunnen zien?” Maar ze zei zoo overtuigd, dat het een vaste kleur was. Nu ja, enfin...’

Mevrouw begon weer te winden.

‘Mientje is er natuurlijk verrukt van.’ Lous trok de kraag van haar japonnetje wat af. ‘Wordt het een Sinterklaassurprise?’

‘O nee.’ Mevrouw keek wat verwonderd. ‘Ze is nu toch al een paar jaar bij me, hè, toen dacht ik...’

‘U verwent Mientje schromelijk,’ begon Lous.

‘Och, ze doet toch ook zoo'n massa voor mij,’ verontschuldigde mevrouw zich.

‘En wanneer er nog wat van die prachtige wol overblijft, krijg ik een vest van U. Afgesproken?’ De neef sprong van de stoel. Hij bood Lous de streng aan. ‘Mag ik U mijn taak overdoen? De studie wacht me. Het spijt me wel, dat ik dit aangename samenzijn moet onderbreken, maar...’

‘Ik houd meer van een donkergrijs vest of een bruin,’ peinsde mevrouw. ‘Wat zeg jij, Lous? Een oranjevest... nee...’

De neef klopt mevrouw op de schouder.

‘Ik maakte maar een grapje, mevrouwtje. Ik heb meer vesten dan ik in de eerste tien jaar zal kunnen verslijten. Maar ik wil wel graag de jumper zien, als hij af is. En breien kan ik ook. Ja, werkelijk,’ knikte

hij tegen Lous. ‘Dus, mevrouw, als U mijn mannelijke hulp nodig mocht hebben...’

Met een paar groote stappen was hij de kamer uit.

‘Een schat van een jongen,’ zei mevrouw. Lous bewoog haar armen, zoodat steeds een draad wol langzaam van haar handen gleed. ‘Weet je wat, kind? Als er wat van die wol overblijft, dan brei ik voor jou een kussen. Ik heb ook nog zwarte wol liggen. Zou je dat leuk vinden? Een kussen voor je kamer? En als je dan later trouwt...’

Lous pakte even een van mevrouw's handen vast.

‘Denkt U nu werkelijk nooit aan U zelf? Altijd maar aan anderen? Ik zal heel blij zijn met het kussen, mamaatje.’

Sedert mevrouw Lous was gaan zeggen, en haar tutoyeerde, zei zij soms mamaatje. Dat bracht direct zoo'n sfeer van vertrouwelijkheid mee.

De kluwen was opgewonden en mevrouw zette haar voeten keurig naast elkaar op het voetenbankje neer.

‘Ik heb er echt plezier in om te beginnen,’ zei ze met een zucht van voldoening.

‘En ik verdwijn.’

‘Dus niet eten thuis, hè, kind. En ook geen thee vanavond.’

Lous kleurde licht. ‘Nee, vandaag niet. Dààg?’

‘Doe vooral de kraag van je mantel hoog dicht. Het is veel kouder. En zoo'n dunne zijden jurk... Dag kind, veel plezier.’

In de vroegere kamer van de Kurk, floot nu de neef.

‘Die studeert ook niet hard,’ dacht Lous. ‘En wat

had hij een haast opeens om weg te komen.' Op de stoep bleef ze even stilstaan. Wat een blauwe, strakke, herfstlucht. En koud was het. Eind September al... Lex brandde vast de haard. Ze had zin om de keurige stapeling houtblokken om te schoppen. Wat zou hij dan kijken. Ze knoopte de kraag van haar mantel dicht. Veerkrachtig ging ze lopen. Opeens dacht ze aan Guus. Nee, tegenover Guus was ze niet eerlijk geweest. Maar ze kon Guus toch niet gaan uitleggen, dat Lex en zij elke dag meer voor elkander werden... dat voelde zij in duizend kleinigheden. Zou Guus dat begrijpen? Welnee... Veel gemakkelijker toch om hem te zeggen, dat Lex op reis was... Dat nam Guus natuurlijk grif aan. Vervelend, dat gedraai... Maar ze was eigenlijk nog altijd boos op Guus, omdat hij zich in zijn ouderwetschheid geroepen gevoeld had, zich met Lex en haar te bemoeien. En de triomf over Guus zou groot zijn... Ze huiverde opeens - ze stak haar handen dieper in de zakken van haar jas. Waar kwam nu dat akelige verlaten gevoel vandaan? En toen ze belde bij Lex, keek ze eerst schichtig om zich heen, nee - zoo moest ze hem niet tegemoet komen. Ze hief haar hoofd - o, dat akelige, spinnige dienstmeisje - fier liep ze voorbij de stekende oogen, de trap op, voorbij de palm op de overloop. - Keek die draak haar na? Ja, natuurlijk. Ziezoo, nog vijf treden. En daar rukte Lex zijn kamerdeur al open. En hij trok haar met beide handen naar binnen.

'Ik wist, dat je de haard zou branden.' Lous kroop behaaglijk voor het vuur. 'Toen ik op straat liep, voorvoelde ik een neiging om je keurige stapel houtblokken

om te schoppen.’ Ze spreidde haar handen. ‘Gelukkig, die opwelling is voorbij.’

‘Kwajongen.’ Hij trok aan haar oor. ‘Blijf zoo zitten. Je bent net een schilderijtje in die pastel-blauwe jurk. Ik schenk thee.’ Lous keek naar hem door haar oogharen. Ja, dan kon hij goed: theeschinken en flinterige plakjes cake snijden, die toch niet braken. Kijk nu, hoe behoedzaam hij de melk in haar thee liet druppelen. Toen hij het kopje bij haar neerzette met de schaal cake en de bonbons, trok ze zijn hoofd naar zich toe. Ze dacht: ‘Ik zal hem toch immers nooit meer kunnen missen.’ Er kwam een oneindige rust over haar. Soezend bleef ze in het vuur zitten kijken. Ze leunde haar hoofd tegen de arm van Lex en hij streekde haar haar. Lous dacht: ‘Wat is hij stil.’ En opeens wist ze: straks - vanavond misschien - gaat hij me zeggen, dat hij van me houdt. Hij hoeft het me niet eens te zeggen - ik weet het wel. Maar als hij het zegt, hoe heerlijk zal het zijn. Ze wreef haar hoofd tegen zijn arm.

‘Klein poesje,’ zei hij zacht.

‘Je bent zoo stil, Lex,’ aarzelde ze.

‘Kindje, ik denk...’

‘Had je niet veel beter kunnen denken, toen ik er niet was?’

‘Ja, misschien...’ Hij glimlachte. Ze zag zijn glimlach niet.

‘Waarom denk je, Lex?’

‘Aan jou.’ Ze keerde zich heelemaal om naar hem.

‘Dacht je werkelijk aan mij?’

Hij legde zijn hand op haar vragende oogen. Ze

dacht: 'Hij moet mijn hart hooren kloppen.'

'Natuurlijk. Ik denk veel aan jou. Meer dan jij aan mij.'

'Hoe weet je dat?' Haar oogen glansden.

'Omdat jij nog anderen hebt om aan te denken.'

'Lex...'

'Ja, die meneer - hoe heet hij - Tacoma, nietwaar?'

Ze veerde overeind. Ze slikte eens.

'Dat is wel zoo,' zei ze dan kleintjes.

'Loukie, wat heb je me weer te biechten!' Hij trok haar omhoog op zijn knie. Ze dacht: 'Nu ga ik mijn heerlijke spelletje spelen.'

'Ik heb vandaag een streng wol met hem opgehouden,' zei ze. 'En ik heb hem beloofd, dat ik een vest voor hem breien zal.'

'Maar dat doe je niet natuurlijk.'

'Lex, ik heb het toch beloofd.'

'En als ik het je nu verbied...'

'Heb jij wel het recht om me dat te verbieden?' Ze keek in het vuur; ademloos wachtte ze zijn antwoord af.

'Je thee wordt koud,' zei hij. 'En hier - ik dacht, dat je zoo van cake hield.'

Ze sprong van zijn knie. Ze dronk vlug haar thee. En het dunne stukje cake vouwde ze behoedzaam samen.

'Het is mooie donkergrijze wol,' zei ze dan achteloos. 'Misschien houd ik nog wel over voor een vest voor jou.'

'Ik draag geen wollen vesten.' Hij pookte in het

vuur. Rolde een half verbrand houtblok om. ‘Brei jij maar voor jongemannen, die kouwelijker zijn dan ik.’

‘Dus ik heb je toestemming? Dank je wel, Lex. Ik zou hem heusch niet hebben kunnen teleurstellen. Hij is werkelijk heel interessant, die meneer Tacoma. En hij studeert zoo hard.’

‘Zeg, Lous, als je nu werkelijk mijn middag bederven wilt met je geleuter over die...’

Ze legde haar hand op zijn mond.

‘Stil nu maar. Ik zeg geen woord meer. Alleen - jij bent er zelf over begonnen. Zal ik nu eens inschenken?’ Ze boog zich over de trekpot. Ze dacht: ‘Als Lex wist, hoe gauw de neef verdween, toen ik binnenkwam - dat zou me zeker in zijn oogen kleineeren. Zoo is het beter. Maar het blijft zalig.’

Ze gaf Lex zijn thee over. Ze ging nu op het haardkleedje zitten. Oolijk keek ze over haar kopje heen naar Lex. Ze knikte eens tegen hem. Hij streek door zijn haar.

‘Kom, kom,’ zei ze, ‘doe weg die rimpel boven je neus. Dat vest is geboren uit mijn ongebreidelde fantasie. Och, wat ken je me slecht.’ Ze zocht een bonbon uit. ‘Denk je, dat ik voor een vreemde meneer een vest zou breien?’ Ze lachte terwijl ze de bonbon uit het zilverpapier wikkelde. ‘Jongen, dat doe ik nog niet eens voor jou.’

‘Maar dat meen je niet.’

‘Absoluut.’ Ze stak de bonbon in haar mond, ze keek genietend naar Lex.

‘Ik weet nooit, wat ik aan je heb, de laatste tijd.’ Hij gooide zijn half opgerookte sigaret in de haard.

‘Maar jongen, ik heb nog nooit geweten, wat ik aan jòu heb.’ Nu werd het spelen met vuur, dacht ze.

Hij haalde zijn schouders op:

‘In het begin - verleden jaar - toen was je zoo lief en eenvoudig, en doorzichtig als glas. En nu, elke dag lijk je me anders.’

Ze stak haar hand naar een sigaret uit.

‘Maar jongen, dat moet toch interessant voor je zijn. Toen ik zoo doorzichtig als glas was, verzekerde je me elke dag, dat je dweept met raadselachtige vrouwen. Nu je me aanwrijft tot die categorie te behooren, ga je natuurlijk schwärmen met ingénues.’ Ze trok haar sigaret aan. ‘Kijk, daarom weet ik heelemaal nooit, wat ik aan jòu heb. Maar ik vind het niets erg, Lex. Het is juist charmant.’

Ze keek de rookwolkjes van haar sigaret na. Haar voet betipte zacht de grond. Nu moest ze eigenlijk gaan neurieën, zoo'n beetje zacht voor zich heen, en dan daarbij balanceeren op de leuning van een stoel. Ze dacht opeens: ‘Het komt zoo ver, dan kan ik Lex om mijn vinger winden.’ Een luchtsprong had ze wel willen maken.

‘En waar eten we?’ vroeg ze.

‘Ik dacht in Trianon. Ik zal nog even opbellen om een tafel te reserveeren. Of wil je anders?’

‘Deze jurk is berekend op Trianon. Nee, ik wil niets anders.’

In het voorbijgaan streefde hij haar arm.

‘Kleine sfinx.’

‘Is dit een compliment of een hatelijkheidje?’

‘Een hatelijkheidje,’ lachte hij.

Hij trok zacht de deur dicht. Lous liet haar sigaret in het vuur glijden - rooken, ze hield er heelemaal niet van. Bravoure - zooals zooveel de laatste tijd. Ze kruiste haar voeten over elkaar. Haar armen vouwde ze om haar knieën. Zoo bleef ze naar de deur zitten kijken - en ze wist niet, hoe haar armen, haar oogen, haar handen, ja, zelfs de kleine, gekruiste voeten van verwachting te trillen leken.

* * *

‘En hoe gaan we naar huis?’ vroeg ze. Ze stonden in de Leidsche straat.

‘Ja, wat wil je?’

‘Een tram,’ plaagde ze.

Maar hij nam haar fors onder de arm.

‘Ben je mal? We lopen. Ik heb zin om nog een heel eind te sjouwen. Ik ben doezelig geworden van al die muziek.’

‘Ik heb ook zoo'n vreeselijke slaap,’ zuchtte ze. Ze deed alsof ze gaapte achter haar hand.

‘O, vleiend voor mij.’

‘Dacht je soms, dat jij het monopolie van doezeligheid hebt?’

‘Je plaagde me dus al weer, rakker.’

‘In het vervolg zal ik zeggen: “Lex, nu ga ik je plagen.”’

‘En dan zeg ik: “Och, asjeblieft niet, Loukie”.’

Ze lachten even samen. Hun stappen regelden zich naar elkaar. Ze wist opeens niets meer te zeggen. En Lex was stil. Hij was de geheele avond stil geweest. Ze legde beide handen om zijn arm. Haar oogen staar-

den zonder iets te zien. Ze dacht, dat hij haar biddend smeeken om zijn liefde moest hooren. Maar toen hij sprak, zei hij:

‘Ik geloof toch, Loukie, dat we allebei wat moe zijn. Ik zal je maar gauw naar huis brengen.’

Op de stoep vroeg hij nog:

‘Heb je 't prettig gehad, kleintje? Wat zie je bleek. Ben je dan zoo moe?’

‘Och, wel een beetje, Lex.’ Ze duwde de deur al open. ‘Maar het was heel prettig.’ Hij sloot de deur achter haar. Zijn voetstappen gingen onbekommerd de straat weer uit.

In de gang hoorde ze een paar kirrende damesstemmen keuvelen. Dan was mevrouw Ter Brake op bezoek. Ze zouden knusjes onder de lamp zitten en op het gebloemde fluweelen tafelkleed lag natuurlijk de begonnen oranjejumper van Mientje. Op de kristallen schaal stonden koekjes en ze dronken een kopje chocola of misschien een wijngrocje omdat het al koud werd zoo 's avonds. Boven rukte Lous energiek een stoel bij de tafel, en legde haar vertaalwerk voor zich neer. Zoo, daar de vette, verwaande dictionnaire. Eerst even het gashaardje aansteken. Ze hield haar handen gedachtenloos bij het blauwe vlammetje. Gek, ze had geen idee, waarover het laatste hoofdstuk gehandeld had. Goed om weer te beginnen. Ze zou vertalen tot ze doodmoe was, zoo moe, dat ze op haar bed neer kon ploffen en slapen. Ze liep naar de slaapkamer. Keurig hing ze het zijden japonnetje weg, met de witte doek erover. Ze schopte haar schoenen uit, schoot in de lichtblauwe slofjes. Terwijl ze heur haar schuierde,

trachtte ze een melodie te zingen, die ze 's avonds had gehoord. Haar nachtjapon gleed koel over haar schouders. De gevoerde kimono was als een warme, behaaglijke mantel. Sliffend op haar slofjes ging ze naar de zitkamer terug, waar het gashaardje suisde. Ze nam haar pen op. Forsch schreef ze neer: Hoofdstuk VII. Ze las de eerste zin over. Ze dacht er aan, hoe Lex langs het bloemvaasje zijn hand op de hare had gelegd. Ze stampvoette, zoo ging het niet. Weer las ze de zin over. Ze stopte de vingers in haar ooren, alsof ze zoo haar gedachten kon dwingen. Nu begreep ze de beteekenis, maar één woord moest ze opzoeken. Vlug sloegen haar vingers de bladen van de dictionnaire om. Niet denken - niet denken. - Ze vertaalde - haar pen ging vlugger over het papier. - Ze schrok op, toen haar kamerdeur werd opengedraaid. Mevrouw kwam binnen. Op een blaadje droeg ze een wijngroc en een gebakbordje met koekjes.

‘Ik zag het licht door je deur schijnen. Ik had je niet eens hooren thuis komen. Maar kind, wat scheelt er aan? Ben je ziek? Wat zie je wit.’

Lous boende haar wangen rood.

‘Heelemaal niet. Ik heb hard zitten werken. Dank U wel, hoor.’

‘En wat een ijsskoude handen heb je.’ Mevrouw wreef ze warm tusschen haar zachte, mollige handen. ‘Er is toch niets?’

Lous dacht: ‘Nu ga ik huilen. Bulken ga ik.’ Het krampte in haar keel. Toen schudde ze haar hoofd. ‘Ik raadde straks al dat U mevrouw Ter Brake fuifde op wijngroc en sprits. Was die niet op visite?’

‘Ja,’ zei mevrouw. ‘We hebben een gezellige avond gehad. En Mientje vindt de jumper prachtig.’

* * *

October kwam met een eindeloze rij van regendagen. Lex zag ze weinig. Bij een haastige lunch in American had hij gezegd, met een geheimzinnig knipoogen: ‘Ja, kind, ik moet eens aan mijn toekomst denken.’ Dat was een heel geldige reden voor dagen van afwezigheid. Het boek was al bijna vertaald. - Lous dacht met een wat wrange glimlach: ‘Het werkt als morfine, het verdooft tenminste.’ Een avond, toen ze vertaald had tot een venijnige hoofdpijn boven haar oogen te knagen begon, gooide ze de pen met een ongeduldige zucht neer. Ze rekte haar armen. Ellendig voelde ze zich. Ze stond op en schoof het gordijn op zij. Plassen glommen nog op straat, maar het leek nu droog te zijn. Ze wilde een flink eind gaan lopen, dan zou haar hoofd wel klaarder worden, en dan broeiden daar die sombere gedachten niet meer. Buiten haalde ze eens diep adem. Bewust-veerkrachtig zette ze haar voeten neer. Neen, ze wilde niet door de straat waar Lex woonde, of toch misschien - even zien of er licht brandde. Ja, dat kon ze doen. En als er dan licht brandde, liep ze haastig aan de overzij voorbij. Maar de kamer van Lex was donker en Lous wist niet, waarom ze dat zoo verontrustend vond. Ze slenterde nu de Parkweg af, ze liep wat voorovergebogen en haar kin had ze verstopt in de kraag van haar mantel. Aan de overkant van de straat liepen haar haastig een heer en een jong meisje voorbij. Ze lette eerst

niet op. Maar toen zag ze bewust de grijze hoed en de lichte regenjas. Haar mond sprong open. Ze bleef staan en liep op haar schreden terug. Voor haar uit aan de andere kant van de weg liep het meisje, wat wankel op de hoge hakjes. En de heer was Lex. Bij een plas - bij een oneffenheid, pakte hij de arm van het meisje vast met een gebaar dat Lous zoo goed van hem kende. Ze schoof langs de huizen. Ze had een gevoel alsof haar oogen uit haar hoofd puilden. Dan bruusk keerde ze zich om. Ze ging naar huis. En morgen zou ze wel weten, wat ze moest doen.

Toen ze de buitendeur opensloot, hoorde ze al Mientje's opgetogen stem in de keuken. Die schoot te voorschijn, toen ze Lous hoorde.

‘Nu moet U 's kijken. Mijn vriendin vindt hem prachtig. En wat zegt U?’ Mientje bolde in de oranje-jumper. Over de hooren hingen dotten haar, die pas uit een krulspeld bevrijd waren. Haar kin had een paarsige weerschijn.

‘Je wordt de Koningin van het koor,’ prees Lous en ze ging even op de parapluiebak zitten.

‘Sst,’ Mientje wees naar de keuken. ‘Mijn vriendin is er, en die is bar jaloerschig. Het viel me nog mee, dat ze hem niet afkamde.’

‘Maar hieraan is niets af te kammen,’ fluisterde Lous terug.

‘Nee, hè? Och, mevrouw is zoo'n best mensch. Weet U wat mijnheer Tacoma daarnet zei?’ - Ze hinnikte. - ‘Dat hij me met Koninginnedag uit het raam hangt. Als vlag.’

‘Je kunt je hierin overal vertoonen,’ zei Lous vagelijk.

‘En zoo lekker warm,’ prees Mientje.

- Boven aan de trap stonden mevrouw en de neef. Lous hoorde nog hoe mevrouw zei: ‘Maar natuurlijk kan dat jongen. Ben jij daar, Lous? Je hadt het licht op je kamer vergeten uit te draaien, kind.’

‘O, wat een uil.’

De neef rende de trappen af bij sprongen.

‘Kom je nog even beneden?’

‘Neen, ik kruip in mijn bed. Ik voel me zoo rillerig.’

‘Kou gevat? Ik zal je direct een kruik brengen. Kleed je maar vast uit. En’ - mevrouw kwam wat dichterbij - ‘ik heb heerlijke anijsmelk.’

Lous gooide haar kleeren af, maar legde ze dan netjes op de stoel neer, omdat mevrouw nog komen zou. Ze plaste het water in de waschkom. Ze klappertande. Het koude water sneed in haar gezicht, op haar borst. Ze droogde zich af met woeste rukken. Ze dacht: ‘Een bontmantel had ze aan. O, die hand van Lex om haar arm.’ Ze gooide de handdoek neer, raapte hem weer op. Rillend kroop ze in bed.

Maar daar kwam mevrouw al aan met de kruik als een pop in haar arm. En met de dampende kop anijsmelk.

‘Ziezoo. Ik heb er maar een biscuitje bij gedaan. Kind, wat heb je een ijsvoeten.’ Ze ging even op de rand van het bed zitten. ‘Toe probeer dat nu warm uit te drinken.’

‘Mientje is in extase over de jumper,’ zei Lous.

‘Hij is toch wel erg opzichtig,’ weifelde mevrouw.

‘Ik weet niet; haar haar is er te grauwig voor, geloof ik.’

‘Ze zou het in die kleur kunnen verven,’ opperde Lous.

‘Mijnheer Tacoma wil een stopcontact op zijn slaapkamer. Dan neemt hij een leeslampje bij zijn bed. Ik vind het uitstekend.’ Mevrouw vouwde haar handen over elkaar.

‘Maar dat moet U niet in de hand werken. Die jongen moet slapen als hij naar bed gaat.’

‘Nu, dat zal ik hem eens vertellen,’ lachte mevrouw. ‘Daar zal hij plezier in hebben. Weet U wel, dat hij twee jaar ouder dan U is?’

‘Daar ziet hij heelemaal niet naar uit.’

‘Kom, kom. Het is een verbazend aardige jongen. Hij kan zoo gezellig babbelen. En hij heeft werkelijk nog een paar toer van Mientjes jumper gebreid.’

Lous dronk de anijsmelk met heele kleine slokjes.

‘Die nachtjapon is ook wel erg laag. En dan die korte mouwtjes. Wil je een extra deken, kind?’

‘Nee, dank U. Werkelijk niet. Ik ben heel warm 's nachts.’ Opeens dacht ze: ‘Zal ik mevrouw vertellen van Lex?’ Maar wat was er te vertellen? Niets toch immers. Ze knabbelde het biscuitje.

‘Het was heerlijk mamaatje.’

Mevrouw stopte de dekens bij de voeten nog eens in. Ze legde even de hand op Lous' voorhoofd.

‘Slaap lekker, kind.’

Nu ging het licht uit. Ze gooide zich voorover in het kussen. En ze stopte haar hand in haar mond, om het gierende huilen te smoren.

Hoofdstuk V.

De volgende avond ging Lous naar Lex. Het was voor het allereerst, dat ze ongevraagd bij hem kwam. Haar hoofd voelde zoo dof, het was of niets haar meer pijn kon doen. Toen ze al aangebeld had, vreesde ze pas, dat Lex niet alleen zou zijn. Maar tegen het spinnige dienstmeisje deed ze fier. Ze liep ook met vaste tred naar boven. En ze klopte ferm.

‘Ja-à,’ riep Lex. Hij verlegde alleen zijn hoofd even op de divan, toen ze binnenkwam. ‘O, ben jij het?’ Hij trok moeizaam zijn beenen op.

‘Blijf asjeblijft liggen,’ verzocht Lous. Hij strekte een hand naar haar uit.

‘Dag Loukie. En wat verschaft me de eer van je bezoek?’

‘Lig je over je toekomst te peinzen?’ wedervroeg ze. Langzaam trok ze haar handschoenen uit.

‘Misschien.’ Hij glimlachte. Lous had hem om die glimlach kunnen slaàn. Ze ging ver van hem wegzitten bij de tafel, met haar rug naar het licht. Ze trok de toppen van haar handschoenen uit, en ze keek hem niet aan.

‘Nu, Loukie, en wat heb je op je hart? Het moet wel iets heel bijzonders zijn, als je zoo in de avond naar me toekomt. Is het dierbare boek al vertaald? En wil je nog thee?’

‘Ik heb je gisteravond op de Parkweg zien lopen met een meisje.’ Wat zei ze dat luid en uitdagend.

‘En vind je dat zoo belangwekkend?’

‘Och, nee, belangwekkend niet.’ Ze drukte een voor een de knoopjes van haar handschoenen dicht. ‘Alleen, ik zou als vriendin toch wel willen weten, wie dat meisje was. Je leek me nogal vertrouwelijk met haar.’

‘Maar, kind, met plezier mag je dat weten. Het was Rita Versteegh, dochter van een oud vriend van vader. Ik heb daar gisteravond gegeten en we gingen samen naar haar broer, die ik ook heel goed ken. Dat wilde je toch ook allemaal vragen, nietwaar? Foei, Loukie, wat ben je burgerlijk-inquisitief.’

‘En is ze aardig?’

‘Maar natuurlijk kindje; ik loop nooit met jongedames, die niet aardig zijn.’

Ze stond op.

‘Maakt zij misschien een deel van je toekomst uit?’

Hij glimlachte weer

‘Misschien.’

‘Ja, dat dacht ik wel.’ Ze trok haar handschoenen aan. Haar beenen voelden als lood. Ze wenschte alleen nog maar, om uit die vijandelijke kamer te komen.

‘Het lijkt me Loukie, alsof je boos op me bent.’

‘O, heelemaal niet,’ zei ze. ‘Ik heb toch geen reden om boos te zijn?’

Hij richtte zich op een elleboog op. ‘Ja, zie je, Louk, ik heb je toch nooit wat voorgespiegeld, nietwaar? De laatste tijd dacht ik soms wel eens, dat je meer van me verwachtte, dan ik geven kon.’ Hij ging nu rechtop zitten. Zij leunde tegen de tafel. Zijn wreede woorden

kerfden in haar hart. 'Ik ben geen man om te trouwen,' zei hij dan. 'Dat weet jij toch ook wel. Maar Versteegh heeft geweldig veel connecties. Die douwt me wel ergens in. Och, en Rita is een aardig kindje.'

'Ik wist niet, dat je zoo onbaatzuchtig was,' striemde ze.

'Maar Louk, je moet het kunnen op prijs stellen, dat ik zoo eerlijk tegen je ben.'

'O, dat stel ik ook op prijs' - ze deed een stap vooruit, zou ze zonder struikelen naar de deur kunnen lopen - 'nu, mijn sanctie heb je. Dag, Lex.'

'Louk, we kunnen mekaar toch zeker blijven zien?'

'Ja, daarop zal Rita Versteegh wel buitengewoon gesteld zijn.'

'Maar Louk' - hij sprong op, dicht ging hij voor haar staan - 'je bedoelt toch niet, dat het nu met onze vriendschap uit moet zijn?'

Ze week een stap achteruit.

'Met onze vriendschap,' smaalde ze. 'Noem je dat vriendschap?' Ze trilde - ze hield zich aan de tafel vast - 'och ja, het was wel aardig, nietwaar, een meisje, om mee uit te gaan, om mee te babbelen, om mee te tuffen. Een meisje om te kussen, als je daar lust in hadt.' - Ze zocht naar haar woorden, haar hoofd liep leeg. - 'Nee, Lex, zó'n vriendschap wil ik niet meer.'

Hij pakte haar armen vast.

'Loukie, ik zei je toch zoeven, dat ik bang was.... heb je dan werkelijk gedacht, dat ik, dat wij... Ik heb toch nooit iets gezegd, waaruit je hebt kunnen opmaken...'

Ze stond stijf en stil voor hem.

‘Nee, daarvoor heb je wel opgepast. Nooit heb je een woord te veel gezegd.’ Wild wrong ze zich los opeens. ‘Je hebt je werkelijk niets te verwijten.’

Zijn armen vielen langs zijn zijden.

‘Dag, Lex. Het ga je goed.’

Ze was al bij de deur, voordat hij die open kon maken. Ze frommelde even met de deurknop. Zoo beefden haar handen. Maar rustig zei ze:

‘Blijf boven. Ik kom er wel uit.’

‘Loukie,’ begon hij nog. Maar ze schudde haar hoofd. Hij hoorde hoe ze de trappen afliep, en de slag van de buitendeur. Hij ging weer op de divan liggen. Langzaam stak hij een sigaret aan. Hij zag voor zich haar witte gezicht en haar felle oogen. Toch bezat ze meer zelfbeheersching dan hij haar toegeschreven had. Hij had werkelijk een scène gevreesd. Nee, Rita was veel minder temperamentvol. Hij peinsde - de rookwolkjes krulden langs zijn hand...

Lous liep door de meest eenzame straten naar huis. Ze schuwde de mensen, en bij elke lantaarn verborg ze haar gezicht. Haar wangen waren nat van tranen. Ze veegde ze steeds weg met haar kleine, doorweekte zakdoekje. Dus dit was nu het einde van alles. Och, ze had het toch immers bijna altijd wel geweten. O, hij was een monster van egoïsme en wreedheid. Ze zag hem voor zich, zoals hij op de divan gelegen had, met die onuitstaanbare, wetende glimlach op zijn gezicht - en ze zag hem voor zich, wanneer hij haar kustte en vleide en lieve naampjes

gaf. Ze kreunde zacht - de eindeloze dagen die zouden komen zonder Lex - het eindeloze werk, dat ze nog zou moeten doen. Ze kon niet zonder Lex - ze kon niet meer buiten de streeling van zijn handen, buiten de liefkozende buiging van zijn stem. Wat moest ze doen? Ze stond stil - verwezen keek ze om zich heen. Al die verlichte vensters - daar woonden mensen, die van elkaar hielden, die kinderen hadden... En zij - zij liep, als de versmade, die ze was, alleen... Altijd alleen zou ze blijven - jaren lang alleen - och, de dwaze spelletjes, die ze met Lex had gespeeld, wanneer hij jaloersch was geworden. Comedie - zooals alles comedie geweest was...

Toen haar beenen haar niet meer konden voortslepen, ging ze naar huis. En de volgende morgen, toen het ochtendbaasje even was uitgegaan, belde ze Guus op.

‘Ja, wat is er, schoonzusje?’ Guus was na hun laatste gesprek, dwars tegen haar wrevel in, altijd toeschietelijk gebleven.

‘Ik wou je even zeggen, dat jij je over mijnheer Van Voort en mij niet meer bezorgd hoeft te maken.’ Omdat ze zweeg zei Guus:

‘Hoe dat zoo, Lousje?’

‘We hebben het allebei beter gevonden om onze vriendschap te verbreken.’

‘Zoo, zoo.’ Ja, daar was hij mee aan. Wat moest hij nu zeggen bij die stadhuiszin. Hij herhaalde nog eens: ‘Zoo, zoo. - Enne - kun jij je er nogal in schikken?’

‘O, best. Ik heb het toch ook gewild?’

‘Nu, kind, ik kom nog wel eens met je praten. Is het goed met je?’

‘Uitstekend.’

‘Kom je nog eens een week-end overwippen?’

‘Ja, misschien wel gauw. Maar ik bel nog wel. De groeten hoor. Dag Guus.’

Ziezoo, dit was toch beter. Eerst had ze nog hatelijke dingen willen zeggen van: ‘Nu heb jij je zin,’ of iets dergelijks. Maar dat was toch eigenlijk erg klein. Ze ging weer voor haar machine zitten. Langzaam begon ze te tikken. Dan lichtte ze haar vingers van de toetsen. Er kon thuis een brief van Lex liggen - zoo was hij wel. Hij kon zelf komen - haar wangen kleurden, haar oogen loken op. Vlug tikte ze nu de brief af.

* * *

Toen twee weken waren voorbij gegaan, en Lex niet gekomen was, wist ze wel zeker, dat alles voorbij was. Op een avond - ze zat tegenover mevrouw onder de groote lamp, met de huiselijke gele kap, te lezen - liet ze de handen van haar wangen glijden. En omdat mevrouw niet opkeek van haar boek, bleef ze in de lamp zitten staren. Ze kuchte eens en sloeg met veel geritsel een blad om. Nu zag mevrouw haar aan. Ze knikte.

‘Gezellig zoo met ons tweetjes.’

Lous kuchte weer. ‘Ik heb U al dagen lang wat willen vertellen. Maar ik kan er steeds niet toe komen. Hebt U dan niets vreemds gevonden?’

‘Ja... mijnheer Van Voort... ik zie hem heele-

maal niet meer.’ Mevrouw zei het aarzelend, alsof ze bang was zich op gevaarlijk terrein te bewegen. ‘Is hij misschien op reis?’

Lous vouwde een bladzij van haar boek om. ‘Het is uit tusschen ons,’ zei ze dan. Mevrouw trok onthutst haar wenkbrauwen op.

‘Is het dan toch waar? ik heb het wel eens gedacht. Je was zoo stil en je at haast niet. Maar och, dan dacht ik weer aan gewoon kibbelpartijtje.’

Lous schudde haar hoofd.

‘Neen, het was een heele groote kibbelpartij deze keer. Och, we pasten niet bij elkaar. Dan kan het toch niet goed gaan op den duur.’

Wat zei ze die woorden nuchter en wijs. Mevrouw nam haar lorgnet af. ‘Je hadt het me toch eerder moeten vertellen. Nu heb je verdriet gehad, al die weken, en ik heb je niet kunnen helpen, omdat ik het niet wist.’

‘Dit moest ik toch met mezelf uitvechten.’ Lous beet haar tanden op elkaar. Die ellendige tranen. Soms, 's morgens bij het ochtendbaasje, als ze een zakelijke brief zat op te nemen, kwam er opeens een herinering door haar heen geflitst. Dan keek ze naar de onbekommerde rug van het ochtendbaasje en dacht: ‘Wat zou hij zeggen, als ik het nu opeens uitschreeuwde van ellende?’ Natuurlijk moest ze dan later vragen: ‘Ik kon dat laatste niet volgen. Zou U het misschien even willen herhalen?’

Lous klapte haar boek dicht. ‘Ik ben blij, dat ik het U nu gezegd heb. En we zullen er maar niet meer over praten, hè?’ Ze legde liefkoozend haar wang

tegen mevrouw's grijze haar. 'Nacht, mamaatje.'

'Weet je, wat mijnheer Tacoma onlangs zei? Ja, ja,' mevrouw schudde haar hoofd - 'Dat jij zulke geestige oogen hebt.'

Lous, bij de deur, keek om. Mijnheer Tacoma - dat was iemand uit een andere wereld. Ze knikte mevrouw toe. De snoes - ze zei het alleen als troost. 'Hij zal wel brutale oogen gezegd hebben,' plaagde ze dan. 'Hij weet er niets van, mamaatje. Hij kijkt altijd mijlen over me heen.'

'Dat denkt je maar,' lachte mevrouw. Och, dat arme kind, wat zag ze er smalletjes uit. Mevrouw nam zich stil voor, om 's middags een extra schoteltje klaar te maken, of een lekker, voedzaam toetje, dat makkelijk te eten was.

* * *

Een middag in November, toen de wind de ramen van Lous' zitkamer denderen deed, en als een dolleman om de hoeken van de straat rende, werd het haar binnen te benauwd. Ze vertaalde een nieuw boek, dat haar niet boeide. Elke nieuwe zin leek een moeilijk af te leggen weg. Lous klapte de dictionnaire dicht. Ze ging er uit. Met de tram naar de Amstel, en dan wandelen. Ze trok de fluweelen muts ver over haar ooren. Misschien waaide de wind de muizenissen weg.

Op de Amstel gooide de storm haar vooruit. De boomen bogen als razenden. Lous holde bijna. Ze vocht tegen een macht, die sterker was dan zij. Haar mantel joeg langs haar beenen. Heerlijk was het - heerlijk. - Eenzaam en kaal waren de weilanden

-

en het Amstelwater nam de allures aan van een woeste stroom. Dat bruiste en spatte bij de kanten op.

Hier was ze met Lex ontelbare malen langs getuft - nee, niet aan denken. Ze zou een heele kluif krijgen om straks weer tegen de wind in te worstelen. Net goed - vechten moest ze! Een groote vrachtboot voer log voorbij. In de verte kwam iemand aan, die zoo resoluut zijn beenen uitgooide, en zóó uitdagend het hoofd tegen de wind in geheven hield, dat Lous hem mateloos bewonderde. Ze zag zichzelf al terugworstelen met het hoofd als een stormram voorover. Nu raakten haar voeten nauwelijks de grond. Ze dacht: 'Aanstonds ijl ik regelrecht die meneer in zijn armen. Ik heb geen stuur meer over mezelf.' Dan had ze bijna gelachen. Want de meneer, die zijn geruite pet met zoo'n uitdagende zwier droeg, was de neef van de Kurk.

'Ik zeil hem voorbij,' dacht Lous. 'En ik kan niet eens behoorlijk neigen. De wind knakt mijn hoofd naar beneden.'

Maar de neef bleef staan, verwonderd. Hij nam zijn pet af.

'Bent U ook hier aan de wandel?' vroeg hij. Lous had hem bijna bij een mouw gegrepen om haar vaart te remmen. Ze zette haar voeten naar binnen.

'Nee, ik ben aan het vliegen,' zei ze dan.

'Vindt U 't niet bovenaardsch?' Hij zag er jongensachtig-verrukt uit.

'O, zalig. Alleen al het gevoel, dat je geen meester bent over je zelf, is zoo opwindend. Mijnheer Tacoma,

daar zeil ik weer heen.’ Over haar schouder riep ze: ‘Tegen wil en dank.’

Hij keerde zich om. ‘Ik zeil mee,’ riep hij terug. ‘Als het mag tenminste.’

‘Natuurlijk mag het.’

Een zwerm kraaien vloog over hun hoofd en streek op het weiland neer. Lous wees er naar. ‘Kijk eens, wat een ongeluksprofeten.’

‘Och waarom, U kunt ze net zoo goed beschouwen als heilaanbrengers. Bent U zoo pessimistisch?’

‘Welneen, ik zei het maar zoo.’ Lous bedwong een krampachtige huivering. Ze keek even op zij naar zijn sterke, gezonde gezicht. Hij zou zeker niet weten, wat wanhoop en eenzaamheid beteekenen.

‘Ik mag U aanstonds wel een kopje thee aanbieden? Wanneer we het Kalfje in deze vaart tenminste niet voorbij stuiven.’

‘Graag,’ zei Lous. Hijgend stonden ze beiden voor het verlaten Kalfje stil, en met een zwierige buiging deed hij de deur voor haar open.

- Ze zaten voor het raam. Lous keek uit over de Amstel, die levend van opwinding leek. Ze had de thee ingeschonken.

‘Geen suiker en geen melk,’ had hij verzocht.

‘Brrr, wat een apothekersdrankje. U bent natuurlijk bang om dik te worden.’

‘Ja, want daar heb ik een fnuikende aanleg voor.’ Hij bekeek zijn magere, gespierde handen en polsen. En Lous' blik vluchtigde over zijn smalle, jonge gezicht. Ze legde haar ellebogen op het tafeltje en haar handen tegen elkaar. Ze zocht verwoed naar het begin

van een gesprek. Ze dacht: 'Bij de schouw - daar zaten we, Lex en ik, die winteravond. Buiten stond de auto. We waren verkleumd, allebei. En we dronken kokende wijngroc, en we lachten, om niets...'

'Wat zei U?' Ze schrok op. Ze haalde zichzelf in de werkelijkheid terug.

'Of U ook ski-loopen kunt?'

'Ik? Neen... Mijn vacaties hebben zich nooit verder uitgestrekt dan de Rijn en de Ardennen. Het gewone reisrecept.'

'O, dat is opwindend. Skilopen, bedoel ik.' Zijn oogen straalden. 'Mijn vader en ik - och, die Vader van mij is net een oudere broer - we gaan elk jaar met Kerstmis naar het Engadin...' Zijn vrolijke, wat heesche stem, ruischte aan Lous' ooren voorbij.

'Wat is hij een jongen,' dacht ze. Hij hield haar oogen gevangen met zijn stralende blik.

Opeens rechtte Lous haar wat gebogen rug. Haar handen omklemden haar wangen. Ze voelde, hoe de verraderlijke kleur boven haar vingers uitkroop. Ze zag zijn verwonderde kijken. Ze hoorde de deur, die was opgeduwd, zich sluiten. En een al te bekende stem zeggen:

'Rita, bij het knappende houtvuur, wat zeg je daarvan?'

'En toen?' vroeg Lous. 'Hoe liep die sprong af?' Ze verhief haar stem niet. Toch leek het haar, of ze luid en doordringend sprak. Lex keek toch ook direct haar kant uit. Hij groette verrast en beleefd. Kaarsrecht zat ze nu - ze knikte terug, en ze glimlachte.

Ze boog zich nu in luisteraandacht over het tafeltje

heen. Maar ze zag alles. Buiten stond de groote, grijze auto. En Lex nam de zware bontmantel aan, hing die zorgvuldig over een stoel. Ja, al zijn zorvuldige gebaren waren nog dezelfde.

‘Heerlijk is het hier Lex,’ Twee kleine, witte handjes werden naar het vuur uitgestoken. ‘Nee, ik wil geen thee. Iets warmers wil ik. Een warme wijngroc. Of is dat erg gek, zoo vroeg op de middag.’

Wat Lex zei, verstond ze niet. Maar het zou wel zijn: ‘Wat jij doet, kan nooit gek zijn,’ of iets dergelijks. O, wat haatte ze hem.

Het begon buiten al schemerig te worden. Lous greep naar haar handschoenen. Ja, ze merkte het wel, hoe de jonge dame van de bontmantel en de pijnlijke hakjes, zoo nietszeggend haar kant uitkeek. Die moest natuurlijk eens goed opnemen, wie toch dat meisje was, dat Lex zoo verrast had gegroet. Lous voelde haar wangen nog nagloeien, ze draaide de diamant van haar ring naar binnen, voor ze haar handschoenen aantrok. Ze dacht: ‘Ja, kijk jij maar. En denk maar bij jezelf, dat je niets aan me vindt. Straks, als ik weg ben, vraag je toch aan Lex, wie ik was. En een paar onrustige minuutjes zal ik je wel geven.’

‘Zullen we dan gaan?’ vroeg Lous.

‘Ziet U niet tegen het eind op? We zouden misschien met een boot kunnen gaan.’ Hij keek op zijn horloge.

Het meisje strekte haar hand naar Lex uit; die bekeek het handje, alsof er iets wonderbaars was.

‘Nee, laten we lopen,’ zei Lous. ‘Heerlijk, de wind in ons gezicht.’

Ze stonden op. Lous verschoof haar stoel, die kraste over de grond. Lex boog, half oprijzend. En ze groette en glimlachte weer.

Buiten zei ze: ‘Vertelt U me nog meer van de wintersport in het Engadin. Ik vind het zoo interessant.’

‘Maar ik zal moeten schreeuwen.’

‘Het is goed, om Uw stem tegen de wind in te beproeven. Als U later een beroemd redenaar wordt...’

‘Gelijk Demosthenes bedoelt U! Ach, ik word slechts een eerzaam dokter op een eenzaam dorp.’

- Ze kwamen thuis met verwaaide gezichten en gloeiende kleuren. Mevrouw kwam hen al gauw in de gang tegemoet. Haar gezicht toonde een verrukte verrassing, maar ze vroeg niets, alsof ze bang was onbescheiden en te voorbarig te zijn.

‘Ik heb Uw huisgenoot aan de Amstel onderschept.’ Hij trok zijn jas uit, streek over zijn haar met beide handen. Lous had al een voet op de trap.

‘Ik mag U nog wel bedanken voor Uw geleide. Ik geloof, dat ik zonder U nu in Abcoude had gezeten.’

Hij opende zijn kamerdeur. Mevrouw keek van de een naar den ander.

‘Er loopen wel treinen van Abcoude naar Amsterdam,’ troostte hij lachend. Hij deed zacht de deur van zijn kamer dicht.

‘Maar kind, nu zul je toch zeker wel trek hebben,’ zei mevrouw.

‘Geweldig. Het was zoo prachtig buiten.’ Lous sloeg haar mantel open.

‘Tja...’ aarzelde mevrouw, ‘dat zal wel. Bij de bureu is de pereboom omgewaaid. Het is toch eigen-

lijk wel gevaarlijk, dit weer. Hoor je wel, hoe het heele huis piept?’

‘Vindt U dat niet opwindend, zoo'n piepend huis? Ik ga me nog gauw wat opknappen. Waar hebt U die poes vandaan?’

Lous keek over de trapleuning naar de magere kat, die op de drempel van de verlichte kamer zat. Zijn zielige, dunne staart slingerde zich als een touwtje om zijn pooten.

‘Die is nu letterlijk de keuken binnengewaaid,’ zei mevrouw. Ze drukte even de handen tegen haar ooren.

‘Hu, dat weer. Je gaat toch vanavond niet weer uit?’

‘Nee, ik kom knus bij U zitten, als U tenminste alleen bent. Werken aan een kleedje voor St. Nicolaas.’

‘Goed, doe dat.’ Mevrouw dacht even na. ‘Ja, dan kook ik wat chocolamelk. En... nee,’ ze schudde haar hoofd, ‘dat vertel ik nog niet.’

- Lous trok naar boven, roets, roets, de gordijnen dicht. Een brief van Meta. Ze vloog hem door. Waarom ze nu nooit kwam, het gewone liedje. Ze schoof de brief weer in het couvert. Ja, ze moest toch werkelijk eens gaan. Ze dacht aan de welgeordende winteravonden in Meta's goed-verwarmde huiskamer. Ze rilde. Ze keek op de klok. Ze kon nog best even schrijven: met een brief hield ze Meta wel weer een tijdje zoet. Ze viel bij de tafel neer:

‘Lieve Meta, Guus en Guusje.

Net ben ik behouden van een expeditie langs de Amstel in stormweer teruggekeerd. Geen dakpannen op mijn hoofd gekregen, noch omgewaaide boomen.

Het was meer dan heerlijk. Bij het Kalfje heb ik thee gedronken en versterkt ben ik terug geworsteld. Mevrouw begroette me als een verloren gewaande. Ik kom wel eens gauw weer bij jullie Maar ik heb het heel druk op het oogenblik. Mijn ochtendbaasje is al ruim een week afwezig. Zijn zoon, die sedert een paar maanden in Londen vertoeft, heeft kans gezien daar heimwee te krijgen. En nu is mijn ochtendbaasje met (zijn vrouw de zee overgeijld om dit heimwee te bestrijden. Volgens zijn laatste schrijven is zoonlief nu het heimwee de baas, en maakt hij het goed in business. Ik ben niet vermetel genoeg om te beweren, dat het Geschäft hier nu op mijn teere schouders rust, maar wel heb ik de correspondentie zoo goed en kwaad als het gaat nu alleen af te doen, en gemaakte blunders weer ongedaan te maken. Mijn ochtendbaasje schijnt door de frivole Londensche lucht beïnvloed te worden; hij schreef tenminste vanmorgen, dat hij er nog een weekje aan vastknoopt. Ik werk nu ook 's middags voor mijn genoegen nog een paar uurtjes op kantoor, en ben bovendien weer een verrukkelijk nieuw boek aan het vertalen. Zoo verschaf ik mezelf dagelijks nieuwe geestelijke glories.

Toe is kleine Guuzeman? Is hij al weer danig onder de indruk van de komende Sintnicolaas? Ik vergeet nooit zijn gespannen snuitje, toen hij verleden jaar het tuinhek hoorde klappen en daarna het getrappel van paardepooten over het grint van de tuin, weet je nog hoe vader Guus zijn handje greep, omdat we dachten, dat hij bang zou zijn? En jij zei heusch wat benepen Meta: 'Ik geloof, dat Sintnicolaas daar onze

tuin komt binnenrijden.’ Jij vindt het een gewaagde proefneming Meta, die Guus en ik tegen alle moederlijke instructies in, hadden doorgedreven. Ik hoor nog Guus' kleine stemmetje, toen ik de gordijnen opentrok, en in het maanlicht de goede Heilige kwam aanrijden op zijn witte paard: ‘O, moeder, hij heeft een gouden muts op.’ En wat was hij idolaat van Piet. En wat zat hij trouwhartig bij de heilige man op het paard. Hij aanvaardde Sintnicolaas, toen hij er was, even kalm als het speelgoed en het lekkers, dat Piet uit de groote zak dolf. En ik had kunnen huilen, toen de roode bisschopmantel wegwuifde door de maanlichte tuin. Al wist ik dan duizend keer, dat de roode mantel de harkerige gestalte van jullie tuinman omsloot. En was Piet niet de schoenmakersleerling met de brutale neus? Zoo zie je, welk een opgewonden tante jullie zoon er op nahoudt. Dring toch niet zoo op mijn komst aan lieve kinderen, ik zal weer als een onrustige wind door jullie huis waaien. Maar toch kom ik wel eens gauw, als ik tijd heb. Alleen niet deze Sintnicolaas. Die zal ik met mevrouw in gepaste vrolijkheid doorbrengen. Ze is allerliefst voor me, en we bedenken nu al verrassingen voor Mientje, de maagd. Ja Meta, het leven is hier eenigszins anders ingericht dan bij jou. Krijgen jouw Jans en Pietje niet elk jaar de traditioneele bonte japonnen en witte schorten? Hoewel daar veel voor te zeggen valt. Het is in elk geval veel gemakkelijker, maar niet half zoo opwindend. Mevrouw heeft nu al voor Mientje een geel kuiken gekocht, dat in zijn buik een zilveren vingerhoed zal herbergen. Dat kuiken wordt weer verstopt in een uitgeholde kool-

raap. Op het moment - nu ik nuchter ben - ijs ik van Mientje's lachsalvo's.

Nu jongelui, ik schrijf wel gauw eens weer. Laat Vader Guus nog maar eens bellen. Veel liefs. Lous.

P.S. Je vraagt me naar onderjurken. Of ik die schat al heb aangevuld. Hebben we daar niet eens tien jaar geleden over gevochten? Troost je Meta, ik draag nu mijn wintersche onderjurken - ik heb een blauwe, een groene, een lila en een zwarte. En slechts twee avonden geleden heb ik mijn zwart zijden jurk, die ik haatte, tot deze categorie gedegradeerd. En in mijn linnenkast liggen op het oogenblik vijf keurige stapeltjes, omwoeld met een lila lint, van verschillend 'underwear'. Ik ben er werkelijk trotsch op. Je ziet, ik herrijs als een degelijke Phoenix uit de asch van mijn onbezonnen jonge jaren.

Lous.'

- De deur woei open. Een rukwind deed de lamp aan het plafond heen en weer schommelen. Binnen wandelde sniffelend de armetierige kat op magere, voorzichtige pootjes. Hij likte Lous' schoenen. Ze aaide hem en hij begon te spinnen met een wonderlijk-rommelend geknor. Zijn bleeke oogen keken angstig en toch ook genietend naar haar op. Ze krawde hem onder zijn kopje. Ze dacht: 'Lex keek naar haar, zoals hij naar mij heeft gekeken, ontelbare keeren.' Ze vouwde de brief dicht. 'Toch een triomf,' dacht ze, 'dat ik daar niet alleen was. En ik heb me kunnen beheerschen, behalve die kleur. Wat zou meneer Tacoma gedacht hebben. Hij zal me wel saai vinden en oninteressant.' Ze peinsde bitter: 'Misschien wil hij mijn vriend wel worden, net als Lex.' Haar mond-

hoeken trokken naar beneden. 'Nooit meer.'

De poes miauwde een klaaglijk dun geluidje.

Ze plakte de brief dicht.

'Nee,' dacht ze, 'over twintig jaar zit ik nog alleen op een kamer; net als nu - alleen
- met misschien als troost in mijn eenzame jaren - een celibataire poes.'

Hoofdstuk VI.

Sintnicolaas kwam dichterbij. Mevrouw beraamde kinderlijk-verrukt plannetjes, waarop Lous trachtte uitbundig in te gaan.

‘Kind, en dan vragen we ook mijnheer Tacoma.’

‘Lieve mevrouw, die gaat natuurlijk naar huis.’

‘Nee, dat gaat hij niet. Dat heb ik hem al gevraagd.’

‘U hebt hem natuurlijk al uitgenoodigd ook.’

‘Ja,’ knikte mevrouw wat schuld bewust.

Lous zuchtte. ‘Wat moeten wij die jongen geven? Ik zal noodzakelijk nog een paar pantoffels voor hem moeten borduuren.’

‘Nee.’ - Mevrouw boog zich wat naar Lous over. - ‘Jij hoeft niets te geven. Dat is heelemaal niet nodig. Of misschien een gekheidje van chocola. Een hart of zoo.’

‘Ja, vooral een hart,’ knikte Lous.

‘Ik geef hem een paar zilveren manchetknoopen. En dan hol ik een wortel uit, daar doe ik dan een briefje in, dat zijn cadeau ergens verstopt is. Dan stop ik het in de palm, die op de bovengang staat. Och, misschien wil jij een leuk gedichtje voor me maken?’

‘Ik heb zoo'n idee, dat U ons de heele avond door het huis laat vliegen op zoek naar verrassingen. Wacht maar, wat ik voor U in petto heb.’

- Een paar dagen voor Sintnicolaas zei de neef,

toen hij Lous op de stoep tegenkwam: 'Zou ik U even kunnen spreken?'

'Mag ik U dan in mijn heiligdom verzoeken?'

Lous dacht: 'Misschien wil hij nog eens met me gaan wandelen langs de Amstel.' Ze glimlachte, terwijl ze voor hem uitliep, maar ze huiverde ook, omdat alles zoo hopeloos was.

'Een aardige kamer van U,' zei de neef. Hij bekeek een etsy aan de muur, ging dan op de divan zitten. Lous schoof hem sigaretten toe. Ze knelde haar handen om de stoelleuning. Ze zag het gebaar, waarmee Lex zijn sigaret in de pul op de tafel mikte.

'Ik wou U vragen,' begon de neef - Lous dacht: 'Wat heeft hij een beheerscht gezicht' - 'of wij samen mevrouw iets zullen geven met Sintnicolaas. Ze is als een kind in de weer. Misschien weet U iets?'

'Ze wil graag nieuwe zilveren theelepeltjes hebben,' begon Lous.

'Och, maar het mag toch best iets meer zijn.'

Lous kleurde opeens donkerrood.

'Pardon,' zei hij en hij beet op zijn onderlip. 'Mijn aandeel moet natuurlijk, omdat het mannelijk is, het grootst zijn.'

Nu schoten de tranen haar in de oogen.

'Hoe komt U erbij?' zei ze driftig.

'Ik geloof, dat ik U voortdurend zwaarder beleedig. Neem het me maar niet kwalijk, mijn bedoeling is goed.'

'Dan moet U ook niet zulke monsterachtige dingen tegen me zeggen.'

‘Goed, ik beloof beterschap. Alleen - enfin, rookt U niet?’

‘Ja, graag.’ Haar vingers trilden een weinig, terwijl ze haar sigaret aantrok. Wat was ze toch prikkelbaar de laatste tijd. Dan zei ze kalm: ‘Een hartewensch is een divan met kleed voor haar zitkamer. Wat denkt U daarvan?’ Ze vroeg het wat aarzelend.

‘Dat is een goed idee Zullen we het samen gaan koopen? Morgenmiddag, schikt U dat?’

‘Best.’ Ze snoof de geur van haar sigaret op. Plotseilng wenschte ze, dat hij nog wat blijven zou. Maar hij stond al op.

‘Om vier uur, kunt U dan?’

Ze deed, alsof ze even nadacht. ‘Ja, dat is goed.’

‘Juffrouw Westerman,’ hij stak zijn hand uit. ‘Geen kwade vrienden, hè, om wat ik straks heb gezegd.’

‘Heelemaal nog geen vrienden,’ lachte ze. Hij lachte. Gelijke, witte tanden had hij.

‘Nu zijn we quitte,’ zei hij.

Ze hoorde hoe hij beneden met mevrouw dolde. Ze rookte langzaam haar sigaret. ‘Waarom is hij nog niet even gebleven?’ dacht ze. ‘Hij vindt me natuurlijk niet eens de moeite waard.’ Dan greep ze haast met een grimmig gebaar naar de dictionnaire. Werken, ja, dat was het eenige.

De volgende dag kochten ze samen de divan en het kleed. Ze hadden roerend dezelfde smaak. Lous fantaseerde, wat de zeer geaffecteerde winkelbediende van hen denken zou. Misschien rekende hij het wel tot de betere omgangsvormen, dat ze steeds zoo

nadrukkelijk U tegen elkaar zegden. Toen ze de winkel uit kwamen, liep aan de overkant Lex voorbij. Lex in zijn nieuwe jas met een bontkraag, die ze niet van hem kende. Hij bleef onmiddellijk voor een speelgoedwinkel staan, en Lous voelde, hoe hij haar in de ruit fixeerde. Snel boog ze haar hoofd naar de neef, en zei iets over de geaffecteerde bediende, waarom hij lachte.

's Avonds nog kreeg ze Lex' brief. Mientje bracht hem boven tegelijk met de thee. Mevrouw was de stad in - elk harer gebaren had het voorgaande in geheimzinnigheid overtroffen.

'Hoe het mensch zich nu waagt in die drukte,' zei Mientje en trok de teacosy over de trekpot. Lous nam de brief op. Ze draaide hem om en legde hem weer neer. Wat scharrelde Mientje toch achter haar rond. Het prikte in haar handen. Meteen snauw ik haar af, dacht ze.

'Ik zal mezelf wel inschenken,' zei ze.

Mientje legde een hand in de zij. Het was een houding, waarin haar woordenvloed gewoonlijk niet te stuiten was.

'Ik geloof, dat er gebeld wordt.' Lous hief het hoofd.

'Misschien meneer Tacoma.' Mientje was al bij de deur. Lous hoorde hoe ze beneden aanklopte. Nu zegt ze: 'Heb U gebeld?' Ziezoo, nu kon Mientje voor hem de sluizen van haar welsprekendheid maar openzetten.

Dan ritste ze de brief open. Lex schreef:

'Loukie, ik moet je spreken. Kun je vanavond nog

naar mij toekomen? Of anders morgenavond? Ik wil natuurlijk ook wel bij jou komen. Schrijf me even. In elk geval wacht ik je nu den heelen avond. Lex.'

Ze keek op de klok. Acht uur was het. Ze zou best kunnen gaan. Ze ging gewoonlijk nooit vroeger naar Lex. Ze stond al half van haar stoel op. - Maar ze ging weer zitten met de hand onder het hoofd. Wat hij haar te zeggen zou hebben? Ze beet haar tanden op elkaar. Wat leek Lex opeens onwezenlijk. Het was of ze hem gekend had, jaren geleden. Neen, ze ging niet naar hem toe. Wat gaf het? Weer dezelfde rusteloosheid, dezelfde wanhoop, dezelfde zaligheid? Ze schokte haar schouders. Met haar linkerhand greep ze naar een vel papier. En gejaagd schreef ze hem: 'Ik begrijp niet, waarom je me nu weer wilt zien, nadat je me er eens zoo volkomen van hebt overtuigd, dat het 't beste was, dat ik je nooit meer zag. Begrijp je dan niet, dat ik mijn verworven rust te lief heb, dan dat ik me nu weer met jou in een rusteloze vriendschap begeven zou? Neen, Lex, je kent me heel slecht. Je hebt mij wel vaak avonden voor niets laten wachten, maar ik draag je geen kwaad hart toe. Daarom zal ik zelf aanstonds dit briefje in je bus stoppen; ik wil niet, dat je één avond vergeefs wacht op mij.'

Ze stond voor zijn huis. Ze hoorde het briefje in de bus vallen, ziezoo, dat was gebeurd. Vlug belde ze aan en liep dan zonder omkijken de straat uit. Nu las Lex haar briefje. Ze had niet naar zijn kamer opgekeken. Ze voelde zich, alsof ze niet zelf dit alles beleefde, maar of ze alleen toeschouwster was. Lang dwaalde ze nog door het Vondelpark en op een bank

bij de uitgang bleef ze huiverend zitten. Haar voeten rustten in de afgevalen bladeren - er was geen droefheid in haar en geen eenzaamheid - alleen een lichte verbijstering, om wat ze had gedaan.

Toen ze thuis kwam, zei Mientje:

‘Mijnheer Van Voort is er geweest om U te spreken. Hij heeft nog een heele tijd op U zitten wachten boven.’

‘Zoo,’ zei ze. ‘Heeft mijnheer nog iets gezegd?’

‘Nee, niets.’

Ze sprong de trap op. Er zong een wijsje in haar hoofd. Ze dacht: ‘O, wat wil Lex dan? Heeft hij me dan werkelijk gemist?’

De volgende morgen stond Lex voor haar kantoor. Het was voor het eerst, dat hij haar haalde. Ze schrok even terug, toen ze hem zag.

‘Ik zal je geen kwaad doen,’ zei hij norsch. ‘Maar ik moet je spreken.’

‘Lex, asjeblijft niet op straat.’ Wat klonk haar stem gewoon.

‘Zullen we ergens gaan lunchen samen?’

‘Neen, dat kan niet’ - daar begon de strijd al - ‘mevrouw wacht me.’

‘Vroeger wachtte mevrouw je nooit.’

‘Neen - vrøeger,’ zei ze. En de klank van haar stem deed haar zelf pijn.

‘Dan kom ik vanmiddag bij jou.’ Hij zei het bijna dreigend.

‘Ik zal wel bij jou komen, Lex.’ Ze keek even op zij naar hem. Ze dacht opeens: ‘Hij heeft een zwakke kin.’ Toen zag ze zijn oogen, die haar smeekten, die

haar dwongen, en ze balde haar handen tot vuisten in de zakken van haar mantel.
Zou ze ooit sterk kunnen zijn?

Bij de hoek van de straat stak ze haar hand naar hem uit.

‘Tot straks dan.’

‘Laat me niet te lang wachten - Loukie.’

‘Ik heb nog het een en ander te doen, Lex.’

‘Laat me niet al te lang wachten - Loukie.’

Met gebogen hoofd kwam ze thuis. Waar was nu de jubel van de vorige avond,
toen ze hoorde, dat Lex er geweest was?

Na de koffie ging ze op de divan liggen. Ze trachtte haar gevoelens te ontleden.
Maar haar hoofd was dof. Toch - als ze er aan dacht, hoe Lex de handen op haar
schouders leggen en haar kussen zou - ging haar hart bonzen met zware slagen.

Mevrouw kwam binnen.

‘Kijk eens, hoe vind je deze manchetknoopen?’

‘O, heel mooi.’

Mevrouw bekeek ze op een afstand.

‘Ja, hè?’ zei ze kinderlijk. ‘Heb je nog aan het gedichtje gedacht, kind?’

‘Nee, heelemaal niet. Maar ik zal er vanavond aan beginnen.’

‘Het moet wel een beetje grappig zijn, denk je daaraan’

‘Als U mij nu het recept geeft - ik weet letterlijk niets van mijnheer Tacoma af -
dan zal ik het wel brouwen.’ Lous gooide haar beenen van de divan. ‘O, wat voel ik
me lui.’

Mevrouw streek het tafelkleed glad.

‘Je weet natuurlijk, dat hij zijden overhemden draagt.’

Lous zuchtte: ‘Jà.’

‘Zou je dat er niet in te pas kunnen brengen?’

Lous legde een vinger tegen haar voorhoofd. ‘Nee-ee, hoe dan?’

Nu schrok mevrouw zichtbaar. ‘Kind, je zult het toch wel kunnen? Hè, ik vind die gedichtjes altijd zoo aardig. Zou je beter wat van een dasspeld hebben kunnen zeggen Dat heb ik eerst willen geven.’ Lous sloeg haar arm om mevrouw's ronde schouders.

‘Kijk maar niet zoo ongelukkig, mamaatje. Ik voel, dat het eenige wat me tot dichtlust zal kunnen vervoeren, manchetknoopen zijn.’

‘Nee, dan is het goed. Ga je uit kind?’

‘Ja, eventjes. Indrukken opdoen voor het gedicht.’ Lous draaide het gashaardje uit. Mevrouw's wat sliffende voetstappen liepen naar beneden.

Ze was al bij de deur, toen dacht ze: ‘Nee, ik trek toch mijn zwartfluweelen japonnetje aan, en mijn nieuwe zijden kousen.’ In de koude slaapkamer verkleedde ze zich klappertandend. Voor de spiegel wreef ze haar wangen rood.

Op straat dacht ze steeds opnieuw:

‘In de zijden overhemden,’

‘Die U draagt zoo door den dag,’

Verder kwam ze niet. Ze rijmde alle mogelijke woorden op dag. - Daar was de straat al, waar Lex woonde, en daar het huis.

‘In de zijden overhemden...’

Ziezoo, nu had ze aangebeld. En een ander dienstmeisje deed haar open. Gelukkig, de spinnige scheen verdwenen te zijn.

‘Ik weet de weg wel,’ zei ze. Die keek haar ook al na. ‘Lamme wichten,’ schold ze opeens driftig in zichzelf.

Ze klopte aan en draaide de deur open. Lex lag op de divan. Zijn wang had een striem van het bewerkte kussen, waarop hij gelegen had. Die striem ontroerde Lous.

‘Daar ben ik,’ zei ze, en sloeg haar mantel open.

Nu was Lex al bij haar. Zijn armen om haar heen.

‘Kom naast me zitten, kom dicht bij me zitten, Loukie.’ Hij kuste haar hals. ‘Kindje dan toch, ik heb je zoo gemist.’

Het was of Lous wachtte op de vreugde, die nu binnen haar zou moeten opbloeien. Ze vouwde de handen in haar schoot samen.

‘Waarom kus je me niet, Loukie?’

‘We moeten toch eerst praten,’ zei ze zacht.

‘Is dat wel nodig? Begrijpen we elkaar ook niet zonder woorden?’

Ze schoof wat van hem weg.

‘Ik denk het niet. Hebben we elkaar heelemaal niets te vertellen?’

‘Begin maar, ik wacht.’ Hij keek haar ondeugend aan. ‘Kom dan, Loukie.’

‘Lex, ik begrijp niets van je.’

‘Ik begrijp ook niets van mezelf Ik dacht, dat ik zonder je kon. Maar toen ik je laatst bij het Kalfje zag met die ander, en nu gister weer - een ellènde

was het. Het eenige wat ik weet, is, dat ik niet meer buiten je kan.'

'En wat wil je dan, Lex?' Ze had even een radeloos gebaar.

'Wat denk je?' Hij lichtte haar op, kuste haar oor.

'Ik denk niets meer.'

'Loukie, ik stel me zoo voor, om nu eindelijk eens aan het werk te gaan. Ik kan natuurlijk wel op een advocatenkantoor worden geplaatst, of bij een bank. Ja, God, wat kan het me schelen.'

Ze sprong van de divan. Bij de tafel ging ze staan.

'En dan zul je na twee maanden diep rampzalig zijn. Lex, ik dacht, dat jij jezelf beter kende.'

'Ja, m'n hemel, zoo gezellig vind ik het ook niet. Maar ik stel me zoo voor, dat die beminnelijke zwager van jou toch wel een beetje goede wil van mijn kant zal willen zien.'

'Wat heeft hij het toen goed begrepen,' dacht ze schamper opeens.

'Waarom zeg je nu niets, Loukie? Vind je mijn plannen niet loffelijk?'

'Buitengewoon. En hoe stel jij je dan verder je toekomst voor?' Nu kon ze het weifelloos vragen.

'Maar lief, klein, onnoozel kindje, natuurlijk samen met jou.' Hij stond nu zoo dicht voor haar, dat ze onmerkbaar de tafel wat naar achteren schoof. Zijn dichte nabijheid beklemde haar. 'Je bent toch niet bang voor me. Je bent nooit bang voor me geweest. Vrouwtje, waarom doe je zoo stug?'

'Heb je wel aan Rita Versteegh gedacht?' zei ze

zacht. Ze wilde de knelling van zijn armen verslappen. ‘Toe Lex, we moeten dit eerst uitpraten samen.’

‘Ja, Rita...’ Hij fronste even zijn wenkbrauwen. ‘Die heeft zich natuurlijk ook al weer dingen in het hoofd gehaald.’

‘Maar Lex, daartoe heb jij toch zeker aanleiding gegeven.’

‘Och ja, misschien. Ze is heel aardig. En de ouwe heer is bar op me gesteld.’

‘Lex, voel je zelf dan niet, hoe wreed je bent?’ Hij zette zijn handen, langs haar zijden, achter haar op tafel.

‘Ik kan het toch niet helpen, dat de vrouwen me aanbidden. Nee, zeg zelf, Loukie.’

Ze duwde zijn armen naar beneden. Ze had hem kunnen slaan.

‘Je houdt me vast als in een schroef. Zòò kan ik niet praten.’

‘Maar je hoeft ook niet te praten. Daarvoor hebben we nog maanden en jaren de tijd. Toe, Loukie, wees lief voor me. En je hebt me nog heelemaal niet gezegd, dat je van me houdt.’

Nu riep ze het, bijna uitdagend:

‘Ik houd ook niet van je.’

Hij ging een paar pas achteruit.

‘Neen,’ zei hij, ‘dat meen je niet.’

‘Lex, luister naar me - kijk niet zoo, Lex - over twee maanden over drie maanden, ben je doodongelukkig op een bank, op een kantoor. Ik ken je nu zoo goed, Lex. Dan zul je denken, als ik Rita Ver-

steegh had getrouwd, zou ik nu een onbezorgd leventje hebben. En op den duur zou je dat mij gaan verwijten. Is het niet zoo?’

‘Ik kan niet meer buiten je,’ hield hij koppig vol.

‘Och, dat denk je maar, Lex.’

‘Neen, dat weet ik.’ Hij greep haar pols vast. ‘Zeg het nog eens, Loukie, dat je niet meer van me houdt.’

De gedachten raasden door haar hoofd. Was het niet beter een toekomst vol onrust met Lex, dan al die lange, koude jaren alleen... Was het niet beier nu maar te aanvaarden, wat Lex haar wilde geven, dan straks weer eenzaam en met een leeg hart naar huis te gaan? Ze dacht aan de avond, toen ze rillend van verdriet als een versmide door de donkere straten was geloopt...

Haar keel voelde dik.

‘Loukie,’ vleide hij. En Lex wist te vleien.

‘Ik houd wel van je,’ zei ze dan zacht.

De triomf in zijn oogen. ‘En dacht je dan werkelijk, dat ik jou zoo pas heb geloofd? Nee, daarvoor ken ik je te goed.’

Haar handen gleden langs haar zwartfluweelen japonnetje. Wat was ze klein en armzalig. Ze onderging zijn kussen met gesloten oogen, om de tranen tegen te houden.

‘En Rita Versteegh?’ vroeg ze weer, toen ze naast elkaar op de divan zaten.

‘Ja, kindje, die zal ik het moeten vertellen. Of misschien schrijf ik het wel.’

‘Neen, niet schrijven, Lex. Toe, zeg het haar liever.’

‘Ja, prettig is het niet.’ Hij woei de rook van zijn sigaret met zijn hand weg.

‘Ze houdt zeker heel veel van je.’

‘Ja, och ja.’ Hij zat wat ineengezakt, al het overmoedige uit zijn houding was weg.

‘Ik heb medelijden met haar, Lex.’

‘Hoe heb je me toch zoo'n ellendig briefje kunnen schrijven gister? Ik ben er kapot van geweest. Ik moest je eigenlijk straffen voor al die hoogmoedige woorden.’ Hij legde zijn sigaret weg.

Ze bekeek haar handen. Over de eene pols liep een roode streep.

‘Ja, dat briefje. Dat meende ik toen wel.’

‘Je verbeelde je maar, dat je het meende.’

‘Misschien...’

‘Je bent een hartebreekster,’ dreigde hij.

‘Hoe bedoel je dat?’

‘Nu, die jonge man - het was natuurlijk de bewuste mijnheer Tacoma, nietwaar - zal het ook wel niet zoo buitengewoon genoegelijk vinden, als hij van onze verloving hoort.’

Onze verloving - ze herhaalde het voor zichzelf. Wat gek, nu zou ze verloofd zijn met Lex.

‘Welnee... die? Die interesseert zich heelemaal niet voor me,’ zei ze kortaf.

‘Dat meen je niet.’ Keek Lex teleurgesteld? Het was of een koude hand zich op haar keel legde. Natuurlijk, nu was ze direct in zijn oogen zooveel niet meer waard.’

‘Dat meen ik wèl. We staan niet eens vriendschappelijk tegenover elkaar. Toen je ons gister zag, waren

we samen wat gaan koopen voor mevrouw. Voor haar Sintnicolaas. Dat was louter een toevalligheid. Net als trouwens die keer bij het Kalfje. We zien elkaar anders bijna nooit.'

'Zoo. Nu, ik kreeg er anders een heel andere indruk van.'

'Ja, als jij direct verkeerde gevolgtrekkingen maakt...' Ze haalde de schouders op.

'Nu, daarover zal ik niet met je gaan twisten.' Zijn toon was wat wrevelig. 'We eten natuurlijk vanavond samen.'

'Neen, onmogelijk. Mevrouw weet van niets.'

'Och, wat een nonsens.'

'Lex' - ze sprong op - 'vanavond ben ik thuis. Morgen - ja, dat zou wel gaan.'

'Ik geloof, dat ik je erg dankbaar moet zijn voor deze genade. Weet je wel, dat je nu mijn meisje bent. Dat ik kan decreteeren: We eten vanavond samen.'

'Ja, maar ik ben onafhankelijk genoeg, om tegenover jouw decreet mijn vrije wil te zetten. Ik moet nu naar huis, Lex.'

'Ik loop met je mee.'

Op straat nam hij haar arm als een bezitter.

'Wanneer we getrouwd zijn, zal ik je wel klein krijgen, onafhankelijk persoontje.'

Getrouwd met Lex - wat een dwaasheid, dacht ze. Ze keek naar zijn knappe gezicht.

'Een prachtige bontjas,' prees ze. 'Ik verbleek gewoon naast jou.'

'Wanneer zou ik met je zwager kunnen gaan spreken?'

'Ik zal wel eerst met hem praten,' zei ze afwerend.

Ze waren al dicht bij haar huis. Toen zei ze: ‘En Rita Versteegh, Lex?’

‘Ja, die schrijf ik aanstonds wel.’

‘Schrijf je toch?’

‘Och, ja, al dat gepraat en dan tranen en scènes nee, dank je wel.’

Hij drukte haar vingers.

‘Het leven is zoo eenvoudig, Loukie, wij maken het alleen zoo gecompliceerd.’

‘Met een natuur als de jouwe, zal het leven altijd gecompliceerd zijn.’

‘Daarvoor zul je morgen weer boete moeten doen,’ zei hij.

‘Morgen,’ dacht ze. ‘Mòrgen.... Een heele avond om te denken, een heele nacht....’

* * *

Ze zat bij de tafel met een vel papier voor zich. Ze moest toch dat gedichtje maken voor mevrouw. Ze kraste wat op het papier rond. Zou al het zoo vurig verlangde van zijn glans verliezen, wanneer je het eens had bereikt? Waarom was ze nu zoo bang voor een toekomst met Lex? Maar er zouden toch ook veel mooie dagen komen, als ze Lex maar kon blijven boeien... Ze stelde zich het huis voor, samen met Lex.

Kamers, die leefden. Eens, bij Meta, had ze zich dat huis zoo innig gewenscht... Ze schoof het vel papier wat weg. Er kwamen natuurlijk goede dagen - het zou van haar afhangen... Maar opeens boog ze haar schouders. Zou ze wel sterk genoeg zijn, om de last van de kwade dagen te tor-

sen? Dan zag ze voor zich Lex' ontroerde gezicht... Hij hield van haar... Plotseling gingen haar wangen gloeien. Had ze wel beseft al dien tijd, wat het betekende, dat Lex van haar hield?

Toen werd er op haar kamerdeur geklopt. Ze dacht: 'Bloemen van Lex.' Ze sprong al op. Haar oude veerkracht was teruggekeerd. Maar Mientjes' roode hand duwde de deur open.

'Een dame om U te spreken.'

'Weet je de naam?' Lous wist het al.

Mientje keek om.

'Juffrouw Versteegh,' zei ze dan.

'Laat de dame maar binnenkomen.'

Op de drempel stond Rita. Ze knipte tegen het licht. Met één hand hield ze haar bontmantel dicht. Haar wangen waren gevlekt. Een onzegbaar medelijden trilde in Lous.

'Gaat U zitten,' zei ze zacht.

Rita slikte. Ze keek rond. Haperend begon ze te spreken.

'Bij Lex ben ik al geweest, maar hij was niet thuis. Nu kom ik bij U.' Ze schoof een briefje, dat ze in de hand hield geklemd, over de tafel. 'Is dat waar?'

'Dat briefje behoef ik niet te lezen. Ja, het is waar,' knikte Lous.

Rita stond op.

'Dat wilde ik alleen maar weten.' Hulpeloos ging haar blik door de kamer. Ze kermde opeens. Dan kuchte ze, alsof ze niet tevoren gesteund had.

'Blijf nog even zitten. Ik mag U wel een kopje

thee geven, nietwaar? Toe, blijf alstublieft nog even zitten.'

'Hoe wist U, dat ik hier woonde?'

Rita knoopte haar mantel los.

'We zijn hier eens voorbij gelopen, Lex en ik. Toen snoefde hij' - ze stokte, alsof ze dronk van dat woord.

'O, ik weet het al,' zei Lous. 'Suiker en melk? Ja, en U moet het opdrinken ook.'

Rita's onderlip trilde even.

'Ik begrijp het niet - ik begrijp het niet - ik had zoo stellig verwacht, dat ik - Hij was zoo lief voor me, altijd...' Ze bukte zich naar haar zakdoekje. 'En hij kwam veel bij ons. Vader en Moeder ook verwachten... O, en nu, en nu...'

Lous keek naar het smalle, witte handje, dat Lex destijds als iets kostbaars tusschen de zijne had gevat. Een poppetje was ze - die zou niet kunnen vergeten. En die zag Lex, ook nu nog, zooals zij hem eens had gezien. Ze voelde zich jaren ouder dan Rita. En ze wist ook wel, wat ze moest doen.

'Ik zal hem schrijven, vanavond nog zal ik hem schrijven, dat ik me heb vergist.'

'O, nee, nee' - Rita hief haar handen, alsof ze die woorden wilde afweren.

'Ja, want ik hèb me vergist,' zei Lous. Haar stem was donker. 'Ik hèb me vergist. Ik houd niet van hem, zooals ik van hem houden moet. Hij zal met U gelukkiger worden. Hij komt bij U terug.' Och, die ongeloovige, blauwe poppeoogen, waarin langzaam de verwachting weer leven ging.

‘Maar wat gaat U dan doen? Ik kan niet van U aannemen’ - de stem was al niet overtuigd meer - ‘ik ben hier werkelijk niet gekomen, om U pijn te doen. Ik was zoo radeloos en ik hoopte nog steeds, dat het niet waar zou zijn. Daarom...’

‘Och, ik begrijp het toch immers wel.’ Lous sprak sussend als tot een kind.

‘Maar waarom hebt U - hebt U Lex dan niet gezegd, dat U niet van hem houdt?’

‘Hij geloofde me niet. Och, ik kan U alles niet zoo uitleggen. Ik zal Lex schrijven. En ik ben heel blij, dat U gekomen bent.’

Rita stond op. Ze streek over haar voorhoofd.

‘Ik begrijp het nog niet,’ zei ze.

Jaren voelde Lous zich ouder. ‘Dat behoeft ook niet. En nu hebt U Uw thee toch niet opgedronken.’

- Daar was ze weer terug in haar kamer. En nu zou ze direct Lex schrijven. Op het vel papier, waarop ze al gekrast had voor het gedichtje, dat ze mevrouw had beloofd.

‘Beste Lex. Je zult het wel vreemd vinden, als je deze brief van me leest. Je zult deze brief even onbegrijpelijk vinden, als mijn antwoord van vanmiddag, toen je me vroeg of ik dan niet meer van je hield. Ik zal het je ook nooit goed kunnen uitleggen. Lex, ik houd niet meer van je. Ik heb vroeger van je gehouden, maar in de maanden, dat ik je niet heb gezien, heb ik je zoo gemakkelijk kunnen vergeten. Vanmiddag heb ik oneerlijk tegenover je gestaan’ - ze beet even op haar penhouder. - Dan schreef ze vlug verder. -

‘Er is een ander, Lex. Je hebt wèl goed gezien. Ik had vanmiddag de moed niet je dat te zeggen. Daarom wilde ik vanavond niet met je uitgaan. Ik wilde het je vanavond schrijven, omdat het gemakkelijker is het op papier te zetten, dan het maar zoo klakkeloos te zeggen. Het kan nooit wat worden tusschen ons. Probeer dus ook niet meer om mij te zien. Dat zal niets geven. En in je eigen belang raad ik je aan: Zoek het geluk daar, waar je eens dacht, dat het lag. Ik wensch je niets dan goeds. - Lous.’

- Ze vouwde haastig de brief dicht. Ze las hem niet meer over. Lex zou denken, dat die ander mijnheer Tacoma was. Dat kon hij gerust denken. Ze luisterde. Die floot beneden lustig en onbekommerd. Och, die kon ook niet vermoeden, in welke roman hij op dat moment de heldenrol speelde.

Met een ruk schoof Lous haar stoel naar achteren. Ze bracht de brief zelf op de post.

Hoofdstuk VII.

Lous kwam thuis. Ze liep met haar druipende parapluie door naar de keuken.

‘Nou, 't is me het hondenweertje wel,’ zei Mientje, die zat te koperpoetsen.

‘Is mevrouw binnen?’

‘Ja, tenminste daarnet.’

Naast elkaar op de Sinterklaas-divan zaten mevrouw en de neef. Op het tafeltje voor de divan lag de leesportefeuille en ze bekeken de tijdschriften. Lous stootte tegen een stoel. Ze deed altijd onhandig de laatste tijd, als ze de neef zag. Nadat hij haar met Sintnicolaas een zilveren tasch had gegeven, en vooral ook, omdat ze wist, wat ze Lex van hem had verteld, kleurde ze bij zijn onbevangen kijken, bij zijn onbevangen woorden.

Mevrouw legde haar lorgnet neer.

‘Ben je erg nat, kind? Trek je schoenen uit en ga bij de haard zitten. Laat Mientje je warme pantoffeltjes halen. Dat je er ook nog uit moest met zoo'n weer.’

‘Ik ga me even wat opknappen. Dan kom ik terug.’

In een wollen japonnetje met droge huisschoentjes aan liep ze weer naar beneden. Nu zou de neef wel

weg zijn. Die verdween meestal, wanneer zij binnenkwam. Maar neen, hij zat nog naast mevrouw te lezen. Lous ging bij de haard zitten.

‘Wilt U de Graphic?’ vroeg de neef. ‘Of misschien liever l'Illustration?’

‘Kind, in het Leven staat toch zoo'n aardig verhaaltje deze keer,’ zei mevrouw.

Maar Lous stak haar hand uit naar de Graphic.

‘Kom, dan zal ik je gauw een kopje thee inschenken. Hè, gezellig zoo,’ zuchtte mevrouw, en in het voorbijgaan streek ze Lous over haar wang.

Lous staarde in de lamp.

Ze voelde zich zoo krachteloos. Er was geen fut meer in haar - en er was bijna geen strijd meer. ‘O, Lex,’ dacht ze, ‘wat ben je klein en wat ben je laf.’ Want na haar laatste brief was Lex komen aanstormen als een wanhopige. Hij had geschreeuwd op haar kamer, zoodat ze hem ten einde raad gekust had om hem tot bedaren te brengen. Hij nam haar afwijzende woorden niet aar. Ze hield van hem, dat wist hij. Ze had altijd van hem gehouden. En zijn vrouw zou ze worden. Hij was toch immers net een klein kind, dat huilt om de maan, en het speelgoed wil hebben, dat voor hem onbereikbaar is. Om het dan met driftige, ongeduldige vingertjes kapot te scheuren.

Ze sloeg een blad om. Nu was hij ziek. Hij zei tenminste, dat hij ziek was, dat hij niet meer eten kon. En zij had 's middags bij zijn divan gezeten, en zijn hand vastgehouden, en gevoeld, dat haar weerstand nu wel nagenoeg gebroken was.

En Rita Versteegh... Het was haar, alsof ze Rita Versteegh verraden had.

‘Kijk, kind, hier zet ik je thee neer. Kun je er zòò bij?’

Lous knikte. Och, die lieve ziel, die vroeg naar niets. Die keek haar maar aan met onrustige, angstige oogen, en vroeg maar niets.

‘Als U de Graphic uit hebt, mag ik hem dan?’

Ze schrok zoo, dat de tranen in haar oogen spron gen.

Hij hield even haar blik vast met de zijne. Ze stak hem de Graphic al toe.

Mevrouw dribbelde de kamer door.

‘Ik moet nog even naar de keuken. Eens even kijken of Mientje opschiet.’

Lous maakte een beweging van ook op te willen staan.

‘Waarom loopt U altijd weg, als wij samen zijn?’ vroeg hij opeens.

‘Ik? U loopt altijd weg,’ zei ze. En opeens lachte ze, een zachte, bevende lach.

‘Neen, neen, U vergist U. Ik ben de kamer nog niet binnen of U staat al in de gang.’

‘Ik dacht juist, dat het andersom was.’

‘U hebt mij altijd de indruk gegeven, dat mijn tegenwoordigheid U niet welkom was.’

‘O, nee, nee,’ ze schudde heftig haar hoofd, ‘zoo onbeleefd ben ik toch nooit geweest. Bovendien, het is heelemaal niet waar dat...’

‘Dat?’ vroeg hij.

‘U hebt het zoo mooi gezegd, ik moet in herhaling

vervallen, dat Uw tegenwoordigheid mij niet welkom is.'

'Dat moet me erg veel plezier,' zei hij.

Hij zei het kalm en nadrukkelijk. Lous knelde zenuwachtig de punten van l'Illustration om. Hij zag, hoe haar onderlip introk, als een kind, dat schrikt, terwijl ze de punten weer glad streek. En hij glimlachte om het kinderlijk gebaar.

'Zullen we nog eens gaan wandelen?' vroeg hij opeens. 'Het heeft me nog altijd gespeten, dat we die Amstelwandeling nooit hebben herhaald.'

'Bij de eerste de beste storm,' beloofde ze.

'Die schijnt zich nu buiten met animo te verheffen,' plaagde hij.

Toen werd er gebeld. Lous, die bij elke bel opschrok, ging recht in haar stoel zitten. Maar het was de post. Mevrouw bracht de brieven binnen. Twee voor de neef. Hij bekeek de adressen en legde ze even achteloos neer. Dan nam hij de eene op en scheurde de enveloppe langzaam open. Lous volgde zijn bewegingen gedachteloos. Tot haar aandacht getrokken werd door het handschrift van de brief die hij las. Haar oogen verwijdden zich. Ze stond op. Ze kon niet meer blijven zitten. Ze liep langs het tafeltje, waarop het couvert nog lag. Toen wist ze zeker, wat ze reeds vermoed had. Het was een brief van Lex. Ze legde l'Illustration op de divan neer. Ze hield de hand voor haar mond. Ze deed, of ze gaapte.

'Ik ga maar naar bed. Ik ben zoo moe. Nacht, mamaatje. Meneer Tacoma.'

Ze gaf hem geen hand. Ze was de kamer al uit,

vòòr hij opgekeken had van de brief, die hij las. Boven viel ze bij de tafel neer. Wat schaamde ze zich! Nu vergaf ze Lex nooit. Dat hij werkelijk geschreven had. Hij had haar eens gezegd: 'Ik zal die snuiter wel schrijven, dat hij zich niets in zijn hoofd moet halen. Jij hoort bij mij.' Ze was toen zoo woest uitgevallen - nee, ze had nooit kunnen denken, dat Lex het werkelijk zou doen. Ze balde haar handen. Schichtig keek ze de kamer rond. Nu moest ze weg. Het was gauw Kerstmis. Dan zou ze bij Meta en Guus gaan logeeren. Die laatste weken kon ze best heen en weer reizen.

Maar eerst nog zou ze Lex schrijven. Haar pen vloog over het papier.

'Dit is onherroepelijk de laatste brief, die je van me krijgt. Ik heb zoo pas door een toeval ontdekt, dat je mijnheer Tacoma geschreven hebt. Ik was in de kamer, toen hij je brief kreeg. Voel je dan niet je onmacht in het feit alleen, dat je geschreven hebt? Terwijl ik vanmiddag bij je zat, en je hand vasthield uit medelijden - lees je wel goed - en je bij het weggaan kuste - òòk uit medelijden - wist je al, dat je zoo nameloos kleinzielig was geweest, om aan een jonge man, die je niet kent, een brief te schrijven, die voor hem alleen beleedigend kan zijn. Je hebt hem natuurlijk gevraagd om mij met rust te laten, of om hier vandaan te gaan, of iets dergelijks. Tenminste, zoiets heb je eens in je drift uitgebruld. En nu zul je ook weten, wat een onmogelijk figuur je geslagen hebt: want - de heer Tacoma interesseert zich heelemaal niet voor me, kijkt me nooit aan, kijkt

me nooit na... We staan tegenover elkaar, als twee jonge mensen, die elkaar ternauwernood kennen... En daar komt nu jouw brief, met veel opwindende woorden natuurlijk, of misschien ook met een paar koel-beleefde zinnen. Och, wat zal hij jou een armzalige man vinden, die nog niet eens de macht heeft om een meisje, waarvan je dan zegt te houden, vast aan je te binden. Mij heb je hiermee natuurlijk heelemaal onmogelijk gemaakt. Maar dat heb ik verdiend. Dan had ik maar eerlijker tegenover je moeten staan - en je maar fier en ronduit moeten zeggen, dat ik van jou niet meer houden kan, omdat ik nu de groote leemten in je karakter zie. Er is een tijd geweest, dat ik die niet zag. Toen hield ik van je. Maar och, toen was je te zeker van me en je speelde met me, terwijl ik wachtte.

Ik had me niet mogen verstoppen achter een nietsvermoedende jonge man, maar dat is gebeurd.

De gevolgen draag ik. Ik ga hier vandaan. En als je me toch blijft achtervolgen, dan zal ik genoodzaakt zijn mijn zwager over je te spreken. Ik wil nooit meer iets van je horen.'

Er kwamen stappen de trappen op. Lous draaide vlug en zacht de deur in het slot. Het licht knipte ze uit. In het donker bleef ze bij de deur staan beven. De voetstappen liepen voorbij. Het was natuurlijk Mientje, die de spreien van de bedden kwam nemen. Wat had ze dan gedacht?

Ze kleepte zich in het donker uit. Wat moest ze mevrouw zeggen? Dat Guus getelefoneerd had, of ze nu al bij hen kon komen, tot na Kerstmis. Dan

kon ze later altijd wel weer zien. Wanneer ze eerst maar weg was. Later - o, veel later zou ze mevrouw alles wel eens vertellen. Ze klappertandde. En, o, wat schaamde zij zich. Ze zou de neef nooit meer durven aankijken. Wat een mal, overspannen schepsel zou hij haar vinden, die zich maar zoo uit gewichtig-doenerij en om zich misschien wat interessant te maken, zijn belangstelling had aangematigd. Ze stopte de vingers in haar ooren, alsof ze zoo haar gedachten dwingen kon. Lang bleef ze nog met hoog opgetrokken schouders op de rand van haar bed zitten.

* * *

‘Je ziet er allernaarst uit,’ zei Meta. Ze zaten elk aan een kant van de haard. Vader Guus las zijn krant onder de groote lamp. Meta handwerkte en Lous bladerde in een boek.

‘Ja, maar dat heb je me al jaren verweten,’ verontschuldigde Lous zich.

‘Kind, je hebt geen wangen meer.’

‘Neen, mijn bloeitijd is, geloof ik, al voorbij, voordat hij begonnen is.’

Lous zuchtte. Ze was nu bijna twee weken bij Meta en Guus. Ze haatte de stilte, die om het huis hing, en de reizen naar de stad in de slechtverwarmde coupé's. Ze haatte het geruischlooze dienen van Jans aan tafel, en ze werd driftig bij Meta's koele zinnen. Zoo kon het niet doorgaan, dacht ze soms. Maar wat dan? Ze mòest er doorheen.

‘Drink je nu werkelijk melk op kantoor? En om elf uur een kop chocola?’

‘Ja, o, ja.’

‘Ik begrijp het niet, je was vroeger ook wel smalletjes. Maar zoo grauw als nu...’

‘Je laat mij geen enkele illusie,’ trachtte Lous te schertsen. Ze greep naar een slip van de krant. ‘Vader Guus, wees niet zoo mannelijk-egoïst. Waarom houd je de heele krant voor jezelf?’

‘Omdat jullie vrouwen toch alleen de advertenties lezen.’

‘Daar heb je geen ongelijk in. Ik heb goed getrokken, Guus.’ Ze keek lusteloos langs de rijen nietszeggende advertenties. Dan ritselde de krant in haar handen. Ja, daar stond het: Verloofd: Rita Versteegh, Mr. Lex van der Voort. O, dat was Lex, zooals ze hem had leeren kennen. Als een beleedigd kind was hij natuurlijk naar Rita gegaan, en die had in haar witte handjes de macht gehad om zijn gewonde trots weer te heelen. Zoo was het goed - zoo had ze het gewild. Ze zag nog Rita voor zich met haar bevende kindergezicht en haar droevige poppenoogen. Die zou nu stralen en met haar kleine handen door Lex zijn haar woelen en gelukkig zijn met wat lieve woorden en een strelende hand. Zoo was zij toch ook eens geweest...

‘Ik geloof warempel, dat je boven de krant zit te slapen. Als de advertenties zò oninteressant zijn, zal ik ze maar niet eens doorkijken.’ Guus trok plagend de krant weg.

En Lous pookte zoolang in de haard, tot Meta haar

de pook afnam en wat ongeduldig zei: ‘Kind, is er nu niets, waar je belang in stelt? Bedenk liever wat verrassingen voor de Kerstboom.’

‘Ik ben zoo ijl van hoofd.’

‘Het kind moet naar bed,’ zei Vader Guus. ‘Die heeft natuurlijk 's avonds veel te laat zitten vertalen. We zullen jou wel weer je blossen teruggeven, schoonzusje.’

‘O, asjeblijft.’ Lous streek even, achter zijn stoel staand, door zijn haar. Dan gaf ze Meta de traditioneele nachtzoen. En in het voorbijgaan schopte ze gauw even, ongezien, de stijve, rechte stoel naast het buffet scheef.

* * *

De volgende morgen woei het een storm.

‘Dat zal een rumoerige Kerstmis worden zoo.’

Vader Guus liep met Lous naar het station. Ze huiverden beiden in de vroege morgen. Lous voelde zich leeg na het haastige ontbijt. En het bad was te koud geweest.

‘Ik heb zoo'n gevoel of mijn neus een heel eind van mijn gezicht staat. Heb jij dat ook wel eens?’

‘Nooit,’ zei Vader Guus.

‘Ziet hij niet vuurrood?’

‘Alleen het puntje.’

‘Brrr. Het buitenleven vermooit niet. Ik verwacht, geloof ik, tevergeefs op de mij beloofde blossen.’

‘Kom, kom, niet zoo pessimisitsch.’

Een dorre tak schoof langs hun voeten neer.

‘Dat kan een opwindende dag worden,’ zei Lous. ‘Ik aanbid de storm.’

Vader Guus keek omhoog.

‘Kijk die lucht eens wild zijn.’

‘Heerlijk.’ Ze rende opeens voor hem uit. Het bloed vloog naar haar wangen.

‘Hoe is mijn neuspuntje nu?’ vroeg ze, toen ze Guus, ademloos, dicht bij het station wachtte.

‘Normaal.’

‘O, gelukkig.’

‘Dolle Dries,’ knikte hij haar toe.

‘Ik wou, dat ik nog een dolle Dries was.’

Hij stak even den arm door de hare.

‘Je bent 'n kraan,’ zei hij. ‘Ik heb gisteravond die advertentie wel gelezen.’

‘O, dat? Neen, daarboven kan ik me nu wel verheffen, Guus.’

- Op kantoor zei het ochtendbaasje:

‘Dat heen en weer reizen is zeker ook geen pretje met dit weer.’

‘Och, het gaat nogal... En hoe maakt Uw zoon het?’

‘Buitengewoon. Met Kerstmis komt hij thuis. Neen, hij maakt het daar best.’

‘Zoo ziet U, alles komt op zijn pootjes terecht,’ zei Lous wijs.

‘Nu, dat zou ik met deze orkaan maar niet zoo boud beweren,’ schertste het ochtendbaasje.

Hij glimlachte haar na, toen ze, bij het weggaan, met hoed en mantel nog even terugkwam, om een vergeten beker melk op te drinken. Er zat pit in dat

meisje, hij mocht haar graag. Misschien kon ze eens komen eten een van de Kerstdagen. Hij zou er direct thuis met zijn vrouw over spreken.

Op straat hief Lous haar gezicht naar de wind. Grote stappen zou ze nemen.

‘Juffrouw Westerman.’

Ze greep met de handen naar haar muts.

‘Meneer Tacoma. Wat toevallig.’ Ze keek om naar het kantoor, alsof ze nog terug kon.

‘Heelmaal niet toevallig. Ik heb op U gewacht. Ik kom mijn beloofde wandeling opeischen,’ zei hij.

‘Maar - maar - dat meent U toch niet.’ Schichtig keek ze naar hem op.

‘Ik meen altijd de dingen, die ik zeg. Ik houd U toch niet op?’

‘O, neen. Ik heb nog wat boodschappen te doen, maar dat kan morgen ook wel.’

‘Prachtig. Zullen we dan naar het Vondelpark?’

Lous knikte alleen maar.

In het Vondelpark liepen ze eerst zwijgend naast elkaar. Lous wist niet, hoe ze over de brief van Lex beginnen moest. Ze had al een paar maal gekucht. Toen zei hij:

‘Nu moet U me toch eens vertellen, waarom U zoo onverwacht onze behagelijke omgeving ontvlucht bent.’

‘Ik logeer bij mijn zuster,’ begon ze. Ze keek hem aan. Het was ellendig. Dan vervolgde ze vlug, en ze staarde recht voor zich uit: ‘Die avond, vòòr ik wegging, zag ik dat U een brief ontving van mijnheer Van Voort. Ik herkende het handschrift. Toen

schaamde ik me zoo. Ik kon U niet meer ontmoeten.'

'Wist U dan wat er in die brief stond?'

'Wel zoo ongeveer.'

Hij haalde zijn schouders op. 'Een ding begrijp ik niet,' zei hij. 'Mijnheer Van Voort verzocht mij U, als zijn meisje, niet met mijn attenties lastig te vallen' - zij wilde hem in de rede vallen - 'neen, wacht even - laat me even uitspreken - ik laat in de midden, dat ik mij van attenties ten opzichte van U niets bewust was. Maar gisteravond las ik toevallig van de verloving van deze heer met een ander. Dat kan ik me niet verklaren.'

'Maar dat kan ik U uitleggen,' zei ze. 'Vroeger waren wij bevriend. Hij was dezelfde, die we in het Kalfje hebben ontmoet.'

'Ja, dat weet ik.'

'Toen kwam er een ander. Het meisje, waarmee we hem hebben ontmoet, waarmee hij trouwens nu verloofd is. En ik verbrak onze vriendschap. Alles zou misschien zoo gebleven zijn, wanneer hij mij niet met U een paar maal gezien had. Daaruit maakte hij op, dat wij, dat U... Hij schreef mij - en hij vroeg me, of ik zijn vrouw wilde worden.'

'Ik geloof niet, dat die mijnheer aan overmaat van stabiliteit lijdt.'

'Neen. Dat zag ik ook in. Ik hield niet meer van hem. Ik zei hem dit. En hij wilde het niet aannemen. Hij bleef maar aandringen - och, ik kan U dat niet allemaal vertellen.'

Hij raakte even haar mouw aan, zoo vluchtig, dat ze dacht, of zij het zich misschien had verbeeld.

‘Dat behoef ik ook niet te weten,’ zei hij zacht.

‘En omdat ik de toekomst met hem niet aandurfde,’ - ze bloosde pijnlijk - ‘heb ik hem gezegd, dat er een ander was, waarvan ik hield. Hij dacht daarop direct aan U, en ik heb dit nooit tegengesproken. Maar er was heelemaal geen ander,’ zei ze wat hulpeloos.

Ze zweeg even.

‘Ja,’ zei hij, ‘ik begin nu alles te begrijpen.’

‘Hij heeft me eens bedreigd, dat hij U schrijven zou; toen ben ik zoo wild geworden -’

‘Kunt U dat werkelijk, wild worden?’

Ze keek hem vol aan.

‘Dacht U, dat ik zoo'n lammetje was?’

‘Neen - ga door.’

‘Hij bleef maar steeds beweren, dat U mij attenties bewees. Ten slotte sprak ik het niet tegen. O, wat hebt U wel van me gedacht, toen U zijn brief kreeg?’

‘Ik had er graag direct met U over gesproken. Maar er werd mij om geheimhouding verzocht. Ik heb hem natuurlijk geantwoord.’

‘Denzelfden avond heb ik hem ook geschreven. Dat ik hem nooit meer wilde zien.’

De eikeboomen langs het gazon, waar ze liepen, kreunden. Lous hief haar hoofd. Van de storm had ze niets gemerkt. O, ze was onmetelijk verlicht, dat het uitgesproken was tusschen hen.

‘Kijk, het was pijnlijk voor mij om U te zien en niet over die brief te spreken. Dat begrijpt U zeker wel. Maar nadat ik gisteravond de bewuste adverten-

tie gelezen had, voelde ik me vrij, om er met U over te praten.’ Hij stak zijn hand uit. ‘Ik geloof, dat nu onze vriendschap ongestoord een aanvang kan nemen.’

Ze legde haar hand in de zijne. ‘Ik ben zoo blij, dat U het zoo ruim hebt opgevat.’

‘En nu nog een kopje thee in het Paviljoen, om dit nieuwe verbond te bezegelen. En dan praten wij er niet meer over.’

Ze liep naast hem op lichte voeten. Ze dacht opeens met blijdschap aan de Kerstboom, die al in de salon stond en die ze 's avonds zouden versieren.

‘En gaat U weer naar het Engadin’ vroeg ze.

‘Neen, morgen reizen Vader en ik naar Nice. Vanavond ga ik naar huis.’

Wat bogen de boomen - wat joegen de wolken. - Lous slingerde met haar armen - ze had geen angst meer voor het nieuwe jaar, dat komen ging...

- ‘Doet U vooral mijn groeten aan mevrouw,’ zei ze, toen ze op het perron van elkaar gingen. ‘Ik zal haar nog schrijven. Maar zegt U alvast, dat ik na Nieuwjaar weer thuiskom. En een prettige vakantie in Nice.’

‘Ik wou, dat U mee kon gaan,’ zei hij opeens jongensachtig.

Ze lachte. Hij zag haar frissche tanden en het kuiltje in haar wang. En dat ze zulke stralende oogen had, wist hij niet eens.

‘Vertelt U er mij maar veel van, wanneer U terugbent.’

‘Dát beloof ik. Dag juffrouw Westerman.’

‘Ik heet Lous,’ zei ze. - Was ze nu weer niet veel te opgewonden?

‘En ik heet Jaap.’

Hij trok zijn handschoenen uit.

‘Dag, Lous,’ zei hij nu. Haar handje verdween in de zijne.

‘Nou, juffrouw, mot U nog mee?’ vroeg een ongeduldige conducteur.

Ze trok een gezicht achter zijn breede rug. Jaap zag opeens de ondeugende bakvisch in haar.

Hij stond nog blootshoofds op het perron, toen was de trein reeds om de bocht verdwenen...